

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
obce Keť
na roky 2015 – 2020

December, 2015

OBSAH

Úvod	2
ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ	
I. AUDIT ÚZEMIA	3
1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA	3
1.1. Základné informácie	3
1.2. História obce	3
1.3. Širšie územné vzťahy	5
1.4. Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie	5
2. PRÍRODNÉ ZDROJE A PODMIENKY	
2.1. Prírodné charakteristiky	5
2.2. Ochrana prírody a krajiny	8
2.3. Životné prostredie	9
3. ĽUDSKÉ ZDROJE	
3.1. Demografická situácia obce	11
3.2. Vzdelávanie, vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	16
3.3. Vierovyznanie a národnostné zloženie	16
4. KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ ZDROJE	
4.1. Pamiatky a tradície, kultúrny život	18
4.2. Spoločenský život	19
5. MATERIÁLNE A FINANČNÉ ZDROJE	
5.1. Bývanie a bytový fond	19
5.2. Základná a technická infraštruktúra	20
5.3. Občianska infraštruktúra a vybavenosť, sociálna infraštruktúra	23
5.4 Majetok a rozpočet obce	27
6. EKONOMICKÉ VYUŽÍVANIE ZDROJOV	
6.1. Podnikateľské sféra	28
6.2. Trh práce	32
6.3 Rekreačný potenciál, cestovný ruch	33
II. ANALÝZA SITUÁCIE V OBCE	
7. SWOT ANALÝZA	35
8. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA	
8.1. Audit problémov - najdôležitejšie problémy	39
8.2. Kľúčové problémy – matrica problémov	40
9. ANALÝZA VÄZIEB NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY VÚC	
9.1. PHSR VÚC	41
9.2. ÚPN VÚC	41
10. ANALÝZA POTENCIÁLU ÚZEMIA	
10.1. Rozvojový potenciál územia	
10.2. Disparity rozvoja	43
III. STRATÉGIA ROZVOJA OBCE	45
11. VÍZIA A CIELE ROZVOJA OBCE	45
11.1. Vízia	46
11.2. Ciele stratégie rozvoja	46
12. FINANČNÝ RÁMEC	46

12.1. Finančná náročnosť stratégie	46
12.2. Zdroje financovania stratégie	47
PROGRAMOVÁ ČASŤ	
I. PROGRAM ROZVOJA	
1. PRIORITY A OPATRENIA PROGRAMU	51
II. IMPLEMENTČNÝ RÁMEC PROGRAMU	
2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU	
2.1. Sociálno-ekonomické partnerstvo	51
2.2. Inštitucionálne zabezpečenie implementácie programu	51
2.3. Organizačné zabezpečenie implementácie programu	51
3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU	
3.1. Indikatívny finančný rámec programu	52
3.2. Realizačný rámec opatrení	53
4. MONITORING	55
5. ČASOVÝ harmonogram	55
Záver	56
Príloha: Akčný plán	57

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Keť na roky 2015 – 2020

Schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Keťi č. 60/2015 zo dňa 16.12.2015

Autorka: Ing. Margaréta Szabóová

ÚVOD

Nové úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý nahradil predchádzajúci zákon č. 351/2004 Z. z. V súčasnosti je pripravená novela tohto zákona.

Jednou z nich je aj obstarávanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len program rozvoja), ktorý patrí medzi základné programové dokumenty na podporu regionálneho rozvoja. Na základe týchto programových dokumentov sa realizuje podpora regionálneho rozvoja zo zdrojov EÚ. Vypracovaním programu rozvoja obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Tým zvyšuje svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže program rozvoja obce je jedným z dôležitých dokladov pre posúdenie žiadosti o poskytnutie pomoci z fondov EÚ a iných verejných zdrojov.

Ďalším dôvodom pre vypracovanie programu rozvoja bola potreba komplexného strategického rozvojového dokumentu, ktorý by pokrýval aj aspekty sociálneho, ekonomického, kultúrneho a inštitucionálneho rozvoja.

Aj napriek komplexnosti programu rozvoja nie je cieľom nájsť riešenie na všetky problémy. Podstatou je z množstva problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko kľúčových oblastí rozvoja.

Program rozvoja obce má charakter strategického, t.j. dlhodobého až strednodobého rozvojového dokumentu. V súlade s aktuálnym programovým obdobím EÚ 2014-2020 je plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Keť stanovený do roku 2020.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Keť vypracovaním programu rozvoja deklaruje záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na nekoordinovaných „ad-hoc“ rozhodnutiach.

Hierarchicky je PHSR obce zaradená v sústave strategických dokumentov

- na úrovni NUTS I: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- na úrovni NUTS II: regionálne sektorové operačné programy
- na úrovni NUTS III: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja
- na úrovni NUTS V: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Z podstaty strategického plánovania vyplýva viacúrovňová štruktúra programového dokumentu, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa priorít a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít.

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

I. AUDIT ÚZEMIA

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Základné informácie

Situovanie obce

Obec Keť leží v južnej časti okresu Levice, je vzdialená cca 45 km od okresného mesta Levice a 63 km od sídla kraja - mesta Nitra. Obec je situovaná pri potoku Kvetnianka, ktorá vyúsťuje do rieky Hron. Hraničí s katastrami nasledujúcich obcí: Čata, Bíňa, Bruty, Hronovce, Kuraľany, Pohronský Ruskov, Veľké Ludince..

Obec leží vedľa komunikačnej osi A 75 – Želiezovce – Štúrovo, od ktorej sa odpája komunikácia tretej triedy č. III/51012 na Keť. Leží v blízkosti Pohronskej rozvojovej osi definovanej v PHSR NSK, ktorou je Tlmače – Levice – Želiezovce – Štúrovo.

Kataster obce Keť má 1 965 ha. Svojou rozlohou 19,65 km² predstavuje približne 1,26 % územia okresu Levice

Geografická poloha obce je určená súradnicami 45° 57' 52" s. z. š. a 18° 34' 08" v. z. d. Priemerná nadmorská výška územia je 148 m n. m.

Tab. č.1 - Porovnanie podielu žien a mužov z celkového počtu obyvateľstva

Územie	Muži	Ženy	Spolu	Podiel žien v %
Keť	279	357	636	56,13
Okres Levice	54 828	58 683	113 511	51,70
Nitriansky kraj	332 789	352 133	684 922	51,41
SR	2 642 328	2 779 021	5 421 349	51,26

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Vzdialenosť obce od centra okresu je 45 km, od sídla kraja Nitra 63 km.

Ku koncu roka 2014 mala obec 636 obyvateľov, ktoré sú zmiešanej národnosti s prevažujúcou väčšinou maďarskej. Hustota obyvateľstva je 32,37 obyv./km².

Tab. č.2 - Porovnanie veľkosti územia a hustoty obyvateľstva

Rozloha	Km ²	Počet obyvateľov	Hustota obyv. / km ²
Obec Keť	19,65	636	32,37
Okres Levice	1 551,14	113 511	73,18
Nitriansky kraj	6 343,40	684 922	107,97
Slovensko	49 036	5 421 349	110,56

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

1.2. História obce

Územie obce Keť (po maďarsky Kéty) bola osídlená už v dobe kamennej, o čom svedčia nálezy kamenných pracovných náradí. V predchádzajúcom tisícročí bolo na území obce vždy osídlenie, menilo sa ale miesto dediny – obec sa vybudovala raz na pravej, raz na ľavej strane Keťského potoka (po maď. Királyvíz). Väčšina terajších obcí na okolí obce Keť vznikla koncom 9.st.

Prvá písomná zmienka obce je z roku 1295, kedy sa prvýkrát spomína ako *Cheged*, *Keged* alebo *Kegyđ*. V 13. st. má obec už aj kostol – rímskokatolícky kostol Sv. Margity, pri ktorej pôsobí aj škola. 14. st. vlastní obec rodiny Divéky a Szöllősy, od 15. st. ostrihonské arcibiskupstvo., ktoré dalo sídlo do nájmu miestnej šľachte.

Obec bola za čias útokov tureckých vojsk (v r. 1550 - 1556) zničená. Na miesto padlých obyvateľov boli do obce dosídlení slovanskí roľnícki usadlíci. V r. 1571 sa volá obec *Keeth*, resp. *Ketthy*. V r. 1571 mala 20 poddanských pozemkov, v r. 1609 sú tu len dve domy, v r. 1699 má sídlo už 58 obyvateľov. V tomto období bola zverníca tunajších lesov obľúbeným poľovníckym revírom arcibiskupa.

Občania obce veľa utrpeli aj za čias Rákócziho povstania (1703 - 1711). V r. 1715 má obec Keť presne 25 domácností. V r. 1720 spomínajú až dve mlyny v obci.

Reformácia sa dostane do Keti v 16.st.; v r. 1755 tu býva 125 katolíkov a 290 reformovaných. V r. 1785 postavia v Keti reformovaný kostol. Dokumenty z r. 1787 zaznamenávajú 98 domov, v ktorých žije 556 obyvateľov; tento počet narástol do roku 1828 na 99 domov a 787 obyvateľov, ktorí sa živili hlavne poľnohospodárstvom. Meno obce sa v r. 1808 píše ako *Ketty*, resp. *Kéty*. V r. 1835 už nie sú v chotári obce žiadne lesy.

Geografický slovník Uhorska v r. 1851 opisuje obec Keť nasledovne: maďarská obec v župe Ostrihom, teraz v župe Komárno, ležiaca pri barinatom potôčiku na okraji župy Bars (Tekov). Má 213 katolíckych a 459 reformovaných obyvateľov. Kopcovitý chotár obce sa oplýva vínom, ovocím, stromami a dobrými lúkami. Obyvatelia vlastnia ornú pôdu v nasledovnom členení: 1 176 uhorského jutra ornej pôdy druhej triedy, 588 u. j. ornej pôdy tretej triedy, 79 u. j. lúky a 272 štvorcovej siahly vinice. V r. 1869 má obec už 985 obyvateľov. Rímskokatolícky kostol sa postaví v r. 1887.

Od r. 1907 používa obce názov Érsekkéty. V týchto rokoch vzniknú v obci záujmové združenia (napr. Hanza). V r. 1910 mala obec 1221 obyvateľov väčšinou maďarskej národnosti. Do ukončenia 1. sv. vojny patrila obec Keť do okresu Parkan v župe Ostrihom. V období 1938 – 1945 bola aj táto obec pričlenená k Maďarsku.

Obyvatelia obce sa odpradávna zaoberali poľnohospodárstvom a vinohradníctvom, tento ráz obce sa nezmenil ani do období svetových vojen. Obec bola poznačená 1. a 2. svetovou vojnou utrpením; v týchto vojnách stratila 55 a 23. ľudí. Ustupujúci nemeckí vojaci vyhodili do vzduchu obidva kostoly.

V r. 1947 bolo v zmysle nariadenia vlády vysídlených do okolia Prahy 50 rodín. Názov obce z Érsekkéty bola zmenená na Kvetnú v roku 1948.

V povojnových rokoch aj v Kvetnej prebehne kolektivizácia a sceľovanie pozemkov, v roku 1948 vznikne štátny majetok, v r. 1952 sa založí poľnohospodárske družstvo. V povojnovom období vznikne mnoho nových stavieb: koncom päťdesiatych rokov sa postaví kultúrny dom, obnovia obchody; v šesťdesiatych rokoch postavia dom smútku, rímskokatolícky a reformovaný kostol, začne sa spevnenie miestnych komunikácií. Obnoví sa škola, vybuduje sa nová materská škola a nový obchodný dom, v centre obce sa vytvorí športové ihrisko, telocvičňa a prezliekarne.

Obec administratívne patrila do roku 1960 do kraja Nitra, okresu Želiezovce, neskôr do Západoslovenského kraja, okresu Levice.

V deväťdesiatych rokoch postavili v obci pamätník odvečeným židovským občanom obce, občanom padlým v druhej svetovej vojne a pomník nemeckých vojakov.

V roku 1997 uzatvorili obce Keť a maďarský Kéty družobnú zmluvu na znak vzájomnej spolupráce v oblasti samosprávy, školstva a kultúry. Podobné vzťahy pestuje Keť s obcou Lázi, s ktorou sa spolupráca písomne ukotvila v r. 1996.

V súčasnosti má Keť 610 obyvateľov väčšinou maďarskej národnosti. Je to rozvíjajúca sa pokojná dedina ležiaca v blízkosti dôležitých dopravných ťahov.

Obec Keť má aj významného rodáka: Lajos Bohák, zakladateľ najslávnejšej cimbalovej dielne 20. st. sa narodil dňa 6.8.1870 v Keti. Podľa neho je pomenovaný najdokonalejší cimbal Bohák používaný všade po svete.

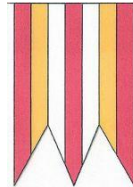
Symboly obce

Erb obce Keť

Pečať obce Keť

Vlajka obce Keť

1.3. Širšie územné vzťahy

Administratívne je začlenená do Nitrianskeho kraja. Leží juhovýchodne od okresného mesta Levice.

Najbližším hraničným priechodom do susednej Maďarskej republiky k obci je priechod Štúrovo - Ostrihom vzdialený 25 km. Bezprostrednými susednými obcami sú: Kuraľany, Biňa, Bruty, Čata. Najbližšie väčšie mestá sú Želiezovce a Štúrovo, vzdialené na 21 a 25 km.

Obcou prechádza cesta III. triedy č. III/51012, ktorá prichádza zo západu /Kuraľany/ a pokračuje východným smerom na Biňu. 7 km od obce sa napojí na cestu 1. triedy č. 76 ktorá je významnou kamiónovou tranzitnou cestou. Železnica týmto smerom nebola nikdy plánovaná, takže dostupnosť blízkych miest je možná len miestnou medzimestskou autobusovou dopravou

1.4. Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Keť bola vypracovaná v roku 2008.

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva do roku 2005, ktorého platnosť bol predĺžený do konca roka 2015 a ktorý bude v r. 2016 aktualizovaný.

Významným dokumentom pre tvorbu na ochranu krajiny je aj územný systém ekologickej stability, prípadne Krajinnno-ekologický plán. Pre Keť sa dokumenty ÚSES nevypracovali, obec nemá rozpracovaný ani územný plán (tu je v zmysle platnej legislatívy krajinnno-ekologický plán povinnou súčasťou prieskumov a rozborov).

2. PRÍRODNÉ ZDROJE A PODMIENKY

2.1. Prírodné charakteristiky

Geomorfologické vymedzenie územia

Katastrálne územie obce Keť je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej súčasťou podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina a celku Podunajská pahorkatina. Územie obce ďalej je zaradený do oddielu Hronská pahorkatina, do pododdielu Hronská niva. Pôdy v katastrálnom území obce sú vysoko produkčné černoze.

Klimatické podmienky

Riešené územie patrí do klimatogeografického typu suchej až mierne suchej nížinnej klímy, s miernou inverziou teplôt. Priemerná januárová teplota v roku 2015 bola 4,7 °C. Priemer za roky 1997 – 2015 v januári bol 2,9 °C, priemerná júlová teplota za toto obdobie bola 28,2 °C; priemerná ročná teplota v roku 2015 bola 17,6 °C. Priemerná ročná teplota v r. 1997 – 2015 bola 16,1 °C.

Územie obce Keť patrí medzi najteplejšie územia Slovenska. V posledných rokoch sa priemerné mesačné teploty výrazne zvýšili oproti priemerným teplotám pred 20 rokmi.

Priemerný ročný úhrn zrážok je 550 až 600 mm. V území prevládajú severo-západné smery vetra. Priemerná rýchlosť vetra v tomto území je 3 m/s.

Podľa priemernej teploty je najteplejším mesiacom júl. Podľa priemernej teploty vzduchu býva spravidla najchladnejším mesiacom december.

Atmosférické zrážky majú veľký význam ako ukazovateľ podnebia. Úhrn zrážok na okolí obce je 590 mm. V území prevládajú západo-východné smery vetra a vzhľadom na to, že v bezprostrednej blízkosti obce sa nenachádza žiaden vetrolam, v zime je vplyv severných vetí silný. Priemerná rýchlosť vetra v tomto území je 10,23 km/h.

Hydrologické pomery, voda

Na hydrológiu obce vplýva najmä rieka Hron. Podzemné vody v tejto oblasti sú na viac ako 70 % naplňované riekou, v menšej časti zo zrážok a z podzemných vôd susedných území. Ich množstvo je ovplyvnené nielen výdatnosťou zrážok, ale aj geológiou. Podľa údajov SHMÚ sa v uplynulých rokoch podzemné vody v aluviálnych náplavách Hrona vyznačovali prekročením limitných niektorých ukazovateľov: Mn, As, NH_4^+ , dusíkaté zlúčeniny a sírany.

V okolí susednej obce Biňa sú vyvinuté riečne terasy len na pravom brehu rieky Hron.

Podzemné a povrchové vody

Riešené územie spadá do povodia rieky **Hron**, ktorá má dlhodobý priemerný prietok v ústí do Dunaja 55,2 m³/s. Pri obce Biňa – vzdialenej od obce Keč – dosahuje rieka prietok 56 m³/s. Typ režimu odtoku v záujmovom území je dažďovo-snehový. V porovnaní s dlhodobým priemerným mesačným prietokom sú nadpriemerne vodné mesiace marec, apríl (maximum) a máj, minimálne vodným mesiacom je september.

Katastrom obce Keč preteká v smere zo západu na juhovýchod 32 km dlhý potok **Kvetnianska**, ktorý zašľúfuje do rieky Hron. Kvetnianska pramení na Hronskej pahorkatine nad obcou Bardoňovo v nadmorskej výške 207 m. Obec sa rozprestiera na ľavej strane potoka; celé územie obce je charakterizované rovinným reliéfom, na hydrológiu ktorého vplýva rieka Hron.

Tento potok zásobuje sústavu rybníkov v k. ú. obce, ktoré boli vytvorené formou vzdúvania vody potoka. Všetky tri rybníky slúžia na chov rýb. Do časti katastrálneho územia obce siaha aj prírodná rezervácia Biňanský rybník, ktorá sa prostredníctvom Kvetniansky napája na sústavu Kečských rybníkov.

Podzemné vody v tejto oblasti sú naplňované potokom, riekou, v menšej časti zo zrážok a z podzemných vôd susedných území. Ich množstvo je ovplyvnené nielen výdatnosťou zrážok, ale aj geológiou.

Na kvalitu podzemných vôd výrazne vplýva aj poľnohospodárstvo, resp. únik odpadových vôd v intraviláne obce do zeme.

Zdroje pitnej vody

Na zásobovanie obyvateľov okresu Levice sa využívajú výlučne zdroje podzemných vôd, najväčšie z nich sú však mimo hranice okresu. Sú to hlavne zdroje v oblasti Gabčíkova. Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou je vyriešené cez verejnú vodovodnú sieť, ale využívajú sa aj vlastné studne obyvateľov.

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších zmien a doplnkov považujú tuhé, kvapalné a plynne časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov.

Na území obce Keč sa nevyskytujú energetické suroviny (uhlie, zemný plyn) ani rudné suroviny ani ich dobývacie priestory a chránené ložiskové územia. Taktiež nie sú známe na území obce geotermálne vody.

Kvalita vôd

K najvýznamnejším znečisťovateľom v povodí Hrona patria komunálne odpadové vody, poľnohospodárska výroba a miestny priemysel.

Na dolnom úseku toku Hrona je kvalita vody v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) zaradená do II. – III. triedy kvality.

Kvalita povrchových a podzemných vôd je na území obce vo väčšej miere vyhovujúca, občas ale ohrozovaná prírodnými faktormi (zvýšený výskyt určitých minerálnych prvkov), znečisťovaním odpadovými vodami z hospodárskych prevádzok a splaškami z domácností.

Obec a jej obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z verejného vodovodu a domovými studňami.

Pôdna charakteristika

Obec Keč leží na západnej časti širokej doliny Hrona – chotár obce tvoria rovinné poriečne terasy pokryté hrubou sprašovou vrstvou, resp. vrstvami sprašovej hliny. Celková rozloha katastra obce Keč je

1 965 ha. V tomto území sa nachádza pôdno-ekologická podoblasť (PEPO) Podunajská pahorkatina s PER Hronská pahorkatina, ktoré sú zaradené medzi regióny nížin a pahorkatín s vyšším podielom závlah.

V rámci katastra z pôdných typov majú najvyššie zastúpenie černozy. Vzhľadom na dané pôdno-klimatické podmienky je územie vhodné na pestovanie aj na teplo náročných plodín.

Má zastúpenie rôznych bonitovaných pôdnoekologických jednotiek od 2. bonitnej skupiny až po 5. bonitnú skupinu.

Monitorovanie a hodnotenie kontaminácie pod je súčasťou Čiastkového monitorovacieho systému – pôda. Monitorovaním zistene hodnoty sú posudzované podľa Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde (kovov, anorganických zlúčenín, aromatických zlúčenín, polycyklických aromatických uhľovodíkov, chlórovaných uhľovodíkov, pesticídov a iných) číslo 521/1994-540.

Hlavným prejavom degradácie pôdy je erózia - odnos pôdných častíc z povrchu pôdy vplyvom vody a vetra. Táto v prípade obce Keť pôsobí problémy hlavne v otvorenom intraviláne, kde je žiaduca výsadba vetrolamov.

Flóra

Rastlinstvo obce Keť tvorí sídelná vegetácia, pobrežná vegetácia potoka Kvetnianka a rybníkov, líniová vegetácia popri poľných cestách v k. ú. obce. Sídelnú vegetáciu tvorí zeleň popri cestách, pri rodinných domoch, v parku pri kultúrnom dome a na cintorínoch.

Podľa fytogeografického členenia patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry. Prirodzenú potenciálnu vegetáciu na tomto území predstavovali najmä lužné lesy nížinné, ktoré sledujú nivu Hrona. Nachádza sa tu lesný vegetačný stupeň dubový, jeho pôvodné porasty boli odlesnené a premenené na náhradné spoločenstvá a následne na ornú pôdu. Hlavným fyzickým predpokladom pre masívne odlesňovanie v minulosti bola jeho malá výšková členitosť, teda ľahká dostupnosť. Poľnohospodárske obrábanie pôdy vzhľadom na jej vysokú prirodzenú úrodnosť umožňovalo vysoko rentabilnú výrobu potravín. Toto hospodárske využívanie pôdy sa za posledných 70 rokov ešte zintenzívnilo. Prirodzená vegetácia je do aktuálnej vegetácie premietnutá len zvyškami fragmentov popri rieky Hron.

Lesná drevinová vegetácia na území obce Keť je zastúpená v nepatrnom podiele: lesná pôda zaberá iba 0,9 ha z celkovej rozlohy obce, lesnatosť územia obce je preto mimoriadne nízka (0,05 %).

Negatívnym javom v prírodnom prostredí obce je nedostatok nelesnej stromovej a krovinej vegetácie pozdĺž potoka, poľných ciest a v extraviláne celkom. Tento jav sčasti kompenzuje bujná sídelná vegetácia, tvorená hlavne okrasnými drevinami, kríkmi a kvetmi.

K zhoršeniu stavu ŽP prispieva aj nelegálny a nekontrolovaný výrub mladých stromov a uloženie biologicky nerozložiteľného odpadu voľne v prírode, čo výrazne prispeje k zaťaženiu a devastácii prírody a predlžuje reprodukčnú dobu flóry.

Na území obce Keť sa nachádza jeden potenciálny biokoridor regionálneho významu: potok Kvetnianka a viacero menších potenciálnych biocentier miestneho významu: napr. Keťské rybníky, prirodzený ekosystém Csurgó a ďalšie.

Podrobné zmapovanie a vyčlenenie týchto prvkov krajiny, ako aj stanovenie ekostabilizačných opatrení prispievajúcich k zvýšeniu ekologickej stability územia obce, bude predmetom Krajinného ekologického plánu obce, resp. Miestneho územného systému ekologickej stability.

Fauna

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehu látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Živočíšstvo obce Keť charakterizujú druhy typické pre teplé nížiny a kotliny strednej Európy. Medzi typické a vzácné bezstavovce charakteristických biotopov nížinnej krajiny (teplé, suché lúky, staré ovocné sady, dubové lesy a vetrolamy) patrí chránená modlivka zelená, vidlochvost ovocný, fúzač koreňový a roháč obyčajný. Najviac hniezdiacich druhov vtákov zo všetkých existujúcich biotopov sa vyskytuje pri rybníkoch.

Na území obce sa z poľovnej (srstnatej i pernatej) zveri vo voľnej prírode nachádzajú všetky významné druhy (srnec, diviak, bažant, jarabica a zajac).

Krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) v území je odrazom pôsobenia ľudskej činnosti na biotické a abiotické zložky krajiny a zároveň odzrkadľuje stupeň antropogénnej premeny krajiny. SKŠ odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprírodného (človekom pozmenené prvky krajinnnej štruktúry) i umelého charakteru (človekom vytvorené prvky krajinnnej štruktúry). Na základe zastúpenia a plošinnej rozlohy jednotlivých prvkov SKŠ môžeme hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

Štruktúra jednotlivých prvkov SKŠ v katastrálnom území obce Keť je nasledovná:

Tab. č.3 – Súčasná krajinná štruktúra obce Keť

Druh pozemku	Orná pôda, vinice	Trvalé trávne porasty	Záhrady	Zastavané plochy	Ostatné plochy	Rybníky	Lesné pozemky	Stavebné pozemky	SPOLU
Celková výmera km²	1 716,05	11,90	27,87	39,90	0,52	27,66	0,95	0,17	1 825,029
v %	94,03	0,65	1,53	2,19	0,03	1,52	0,05	0,01	100

Zdroj: OcÚ Keť, 2015

Podľa uvedenej štruktúry spolu najväčšie zastúpenie v území má orná pôda ďalej zastavané plochy, ktoré predstavujú najnižšiu krajinoekologickú stabilitu.

Územie je pomerne silne pretvorené a pozmenené ľudskou činnosťou, a to hlavne poľnohospodárskou, ktorá intenzívne využíva odlesnenú pôdu pre pestovanie hlavne obilnín.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v riešenom území je 1 727,96 ha (94,68%), výmera nepoľnohospodárskej pôdy tvorí 8,34% z celkovej výmery katastra – viď. tab.č.1. V porovnaní s rovnakými údajmi za okres Levice je výmera poľnohospodárskej pôdy v Keťi vyššia, v rámci celého okresu je zastúpenie poľnohospodárskej pôdy 72,3 %.

Predmetné územie predstavuje nížinný typ poľnohospodárskej krajiny s prevažným zastúpením ornej pôdy (1 746,5 ha, t.j. 96,96 % z rozlohy PPF).

V území katastra sa nachádza biokoridor regionálneho významu – potok Kvetnianka.

2.2. Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody a krajiny predstavuje predchádzanie zásahom a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, prirodzený estetický vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov týchto zásahov. Povinnosť chrániť všetky zložky prírody je zakotvená v rade zákonných opatrení, základným zákonom je Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny sa pre územnú ochranu prírody a krajiny stanovuje päť stupňov ochrany, pričom rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Prvý stupeň ako všeobecná ochrana platí na celom území SR všade tam, kde nie je vyhlásená územná ochrana v jednotlivých kategóriách chránených území. Druhý až piaty stupeň predstavuje osobitnú ochranu, a to v zmysle územného členenia, alebo v zmysle druhovej ochrany.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny možno vyhlásiť tieto chránené územia: chránená krajinná oblasť, národný park, chránený areál, prírodná rezervácia, prírodná pamiatka, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie. Na území obce Keť nie sú okrem PR Biňanský rybník vyhlásené žiadne ďalšie chránené prvky krajiny.

Názov	Kategória	Rozloha (km ²)	Rok vyhlásenia	Lokalizácia
Bíňanský rybník	Prírodná rezervácia	351 343	2000	Bíňa, Čata, Keť

PR Bíňanský rybník je vyhlásená z dôvodu zabezpečenia ochrany biotopu vodného vtáctva a významnej lokality na paneurópskej migračnej trase vtákov. Nie je súčasťou VCHÚ.

Chránené územia, NATURA 2000

Chránené územie je geograficky definované územie, ktoré je určené alebo regulované a spravované so zámerom dosiahnuť špecifické ciele ochrany.

Vytvorenie sústavy osobitne chránených území NATURA 2000 (ďalej len sústava NATURA2000) je jednou z prioritných podmienok vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie v oblasti ochrany prírody. Vychádzajúc zo smerníc ES tvoria sústavu NATURA 2000 dva typy území:

- chránené vtáčie územia (Special Protection Areas - SPAs),
- územia európskeho významu (Special Areas of Conservation - SACs),

Na území obce sa nenachádzajú ani chránené vtáčie územia, ani územia európskeho významu, ani nezasahujú do nej žiadne tzv. Ramsarské lokality.

V katastri obce Keť sa nachádza jeden potenciálny **biokoridor regionálneho významu**: potok Kvetnianka a viacero menších potenciálnych biocentier miestneho významu: napr. Keťské rybníky, prirodzený ekosystém Csurgó a ďalšie.

Podrobné zmapovanie a vyčlenenie týchto prvkov krajiny, ako aj stanovenie ekostabilizačných opatrení prispievajúcich k zvýšeniu ekologickej stability územia obce, bude predmetom Krajinného ekologického plánu obce, resp. Miestneho územného systému ekologickej stability.

ÚSES

Ekostabilizačné opatrenia predstavujú také opatrenia a také návrhy spôsobu využitia pôdy, ktoré priaznivo ovplyvňujú svoje bezprostredné okolie alebo zabraňujú potencionálnemu ohrozeniu krajinných prvkov. Návrh opatrení Miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES) bude podrobne opisovať ÚPN obce Keť.

Prevládajúcim spôsobom využitia pôdy v riešenom území je intenzívne poľnohospodárstvo, preto by aj najviac ekostabilizačných opatrení malo súvisieť s poľnohospodárskym spôsobom využitia územia.

2.3. Životné prostredie

Ovzdušie

V zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov sú prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia povinní dodržiavať určité emisné limity znečisťujúcich látok.

Na území obce Keť sa významný zdroj znečistenia ovzdušia nenachádza. Územie obce možno charakterizovať ako oblasť s relatívne málo znečisteným ovzduším. Za zdroj znečistenia sa považujú hlavne výfukové plyny motorových vozidiel v blízkosti dopravných komunikácií, pričom výrazným faktorom nie je počet, ale technický stav dopravných prostriedkov.

Súčasný trend v znečisťovaní ovzdušia je klesajúci a je spôsobený plynofikáciou obce a znížením spotreby palív. Plynofikáciou obce sa výrazne znížila zaťaženosť ovzdušia tuhými emisiami.

Čiastočným znečisťovateľom ovzdušia na území obce je poľnohospodárska výroba (zvýšenie podielu tuhých častíc vo vzduchu vo forme prachu, úletov a aplikácia umelých pesticídov), ďalej veterná erózia, preprava nekrytých prašných a sypkých materiálov, lokálne vykurovanie domácností (kúrenie tuhým palivom, príp. nevhodnými materiálmi).

Hluk a vibrácie

Na území obce Keť sa okrem motorových vozidiel a poľnohospodárskych strojov žiadne zdroje hluku nenachádzajú. Automobilová doprava je intenzívna predovšetkým na ceste tretej triedy č. III/51012.

Vzhľadom na vzdialenosť intravilánu od hlavných dopravných ťahov obec nie je vystavená výraznejším vibráciám spôsobených cestnou dopravou.

Seizmicita

Podľa STN 730036 - Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií, ležia okresy Levice a Veľký Krtíš a ich širšie okolie v seizmicky aktívnej oblasti s potenciálnym výskytom zemetrasení 5 - 6° makro seizmickej stupnice MSK-64. V rámci územia Slovenska ide o stredne hodnoty seizmického ohrozenia.

Radónové riziko

Žiarenie z prírodných zdrojov, uvádzané ako radónové riziko, patri k stresovým faktorom, ktoré negatívne pôsobia na zdravotný stav obyvateľov regiónu.

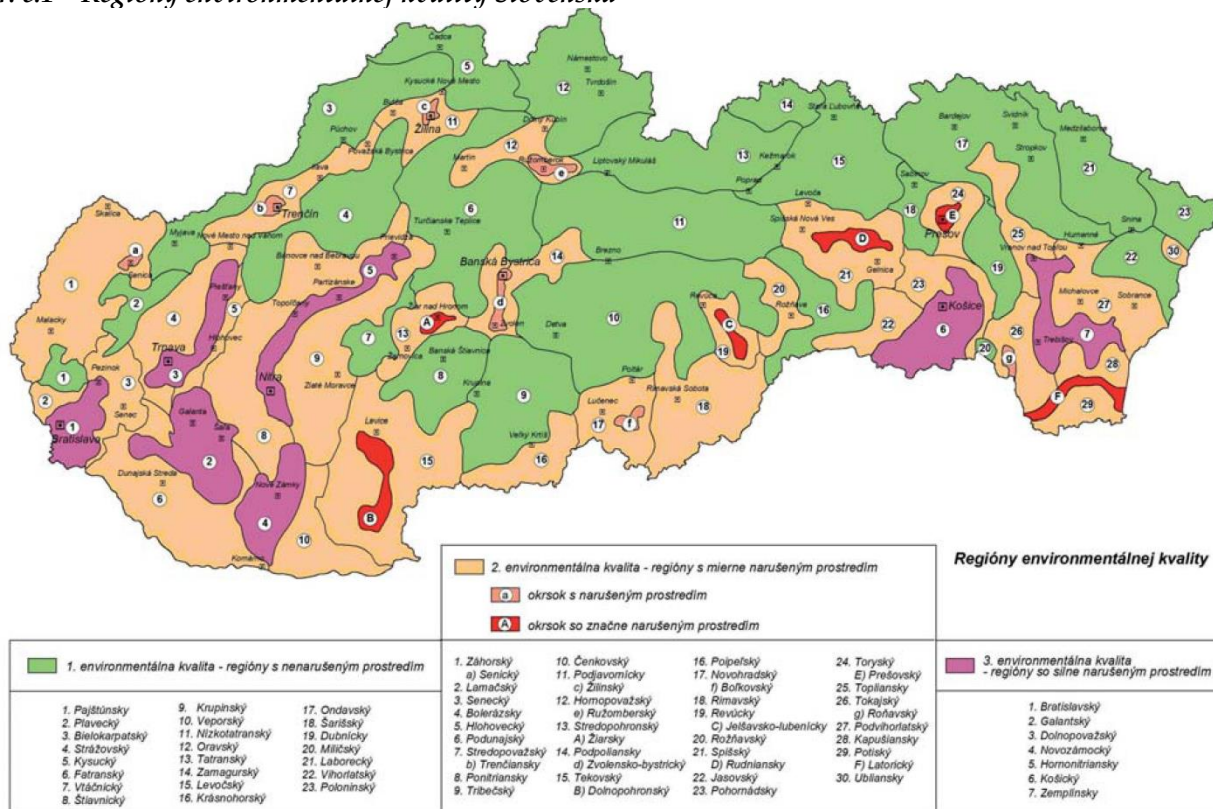
K najvýznamnejším zdrojom prírodného žiarenia patri radón, ktorý je prítomný v stopových množstvách v horninách (horninové podložie budov, stavebný materiál) a je zdrojom radiácie predovšetkým v budovách a vo vode.

Zaujímavá oblasť v okrese Levice vykazuje nízke radónové riziko. V súvislosti s prevádzkou jadrovej elektrárne v Mochovciach vzniká možnosť jej vplyvu na rádioaktivitu v životnom prostredí a na ožiarenie obyvateľov – vzdialenosť tejto JE od obce Keť je 41 km.

Environmentálna regionalizácia

Environmentálna regionalizácia Slovenska predstavuje prierezový zdroj informácií o stave životného prostredia a odráža jeho diferencovaný stav v jednotlivých častiach Slovenska. Jednotlivé regióny vykazujú rôzny stav zaťaženia jednotlivých zložiek životného prostredia a v rôznej miere sa v nich uplatňujú rizikové faktory. Z hľadiska kvality životného prostredia patrí územie obce Keť do okrsku s mierne narušeným prostredím. Pod Levicami sa tiahne ale Dolnohronský región na dolnej hranici ktorého leží obec Keť, ktorý je okrskom so značne narušeným prostredím.

Obr. č.1 – Regióny environmentálnej kvality Slovenska

Zdroj: SAŽP, 2013

3. EUDSKÉ ZDROJE

3.1. Demografická situácia obce

Trvale bývajúce obyvateľstvo

Trvale bývajúce obyvateľstvo tvoria osoby, ktoré mali v okamihu rozhodujúceho sčítania trvalý pobyt na území SR, resp. v Keťi. Počet trvalo bývajúcich obyvateľov obce bol pri poslednom celosvetovom sčítaní obyvateľov (v roku 2011) 663, čo tvorilo 0,012 % všetkých obyvateľov Slovenskej republiky.

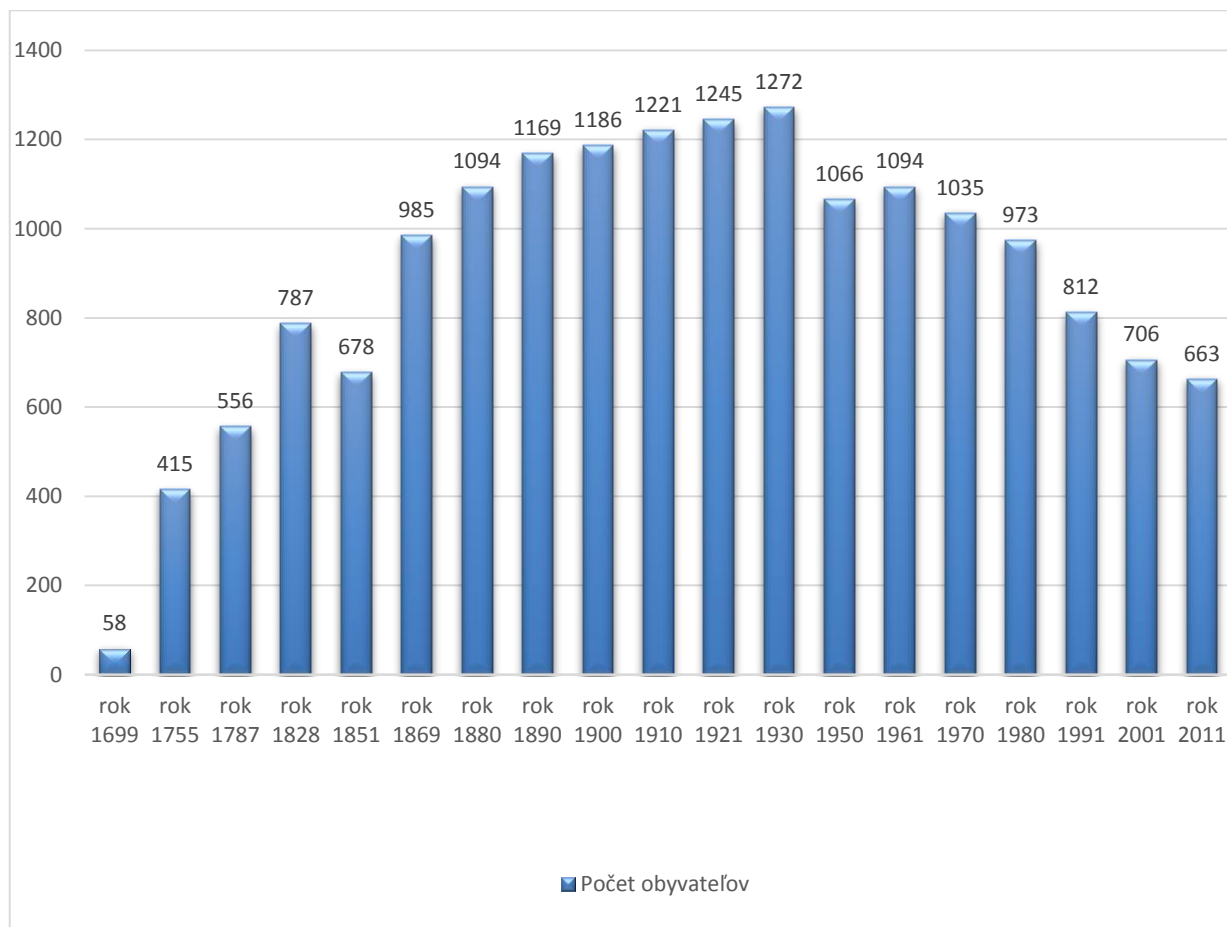
V Keťi podľa údajov k 31.12.2014 bývalo 636 obyvateľov. Podiel žien je o 12,26 % nižší ako podiel mužov z celkového počtu občanov obce.

Historický vývoj obyvateľstva obce Keť

Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov obce sú dostupné od roku 1869. Údaje z predchádzajúcich rokov sú známe z rôznych súpisov obyvateľov, daňovníkov a iných listín.

Obdobie nárastu obce trvalo do roku 1930, kedy mala obec najväčší počet občanov v skúmanom 312 ročnom období. Po tomto roku nasleduje najskôr razantný, potom miernejší pokles, ktorý trval až do roku 2011.

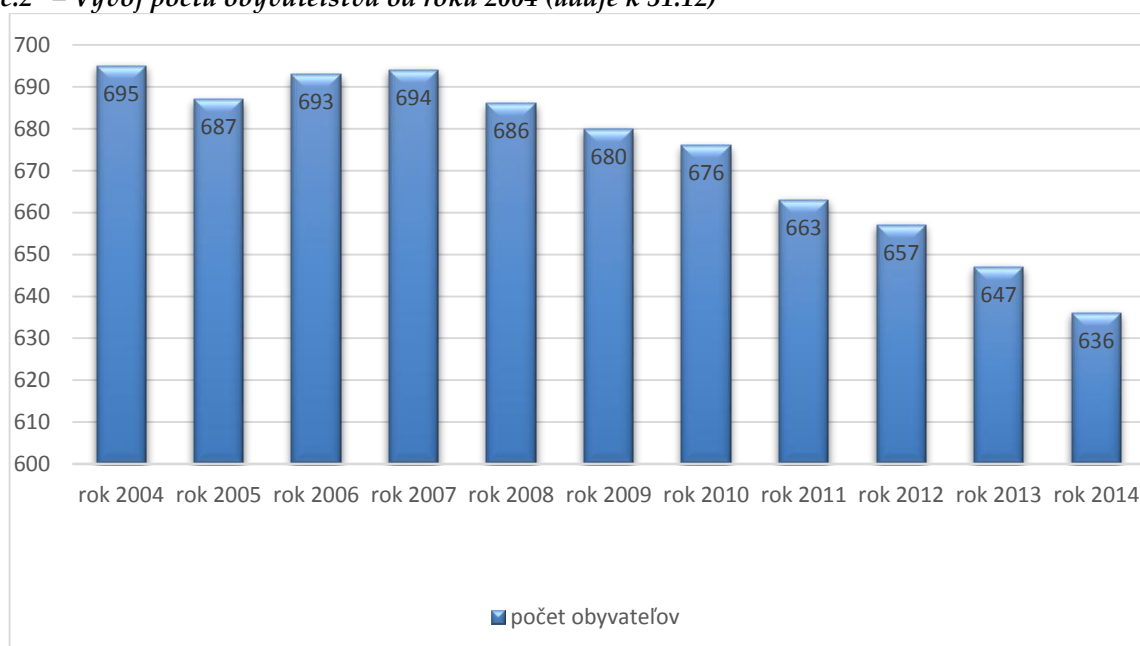
Graf č.1 – Historický vývoj počtu obyvateľov obce Keť

Zdroj: Štatistický úrad SR, internet, interné materiály obce, historické dokumenty, 2015

Podrobný záporný vývoj počtu obyvateľov obce v rokoch 2004 – 2014 znázorňuje graf č.2.

Graf č.2 – Vývoj počtu obyvateľstva od roku 2004 (údaje k 31.12)

Zdroj: Štatistický úrad SR, internet, 2015

V poslednom desaťročí stagnoval počet obyvateľov medzi 630 a 700, ktoré nikdy nedosiahlo. Najviac občanov žilo v obci v r. 2004, najmenej v r. 2014.

Graf vypovedá o miernom náraste až do roku 2007, kedy nastáva prevrat v tejto tendencii a počet občanov obce začína klesať.

Na základe vývoja počtu obyvateľov v posledných rokoch sa pre najbližšie roky predpokladá pokračovanie poklesu počtu občanov, spostený s občasným nárastom hlavne mechanickým spôsobom – migráciou, vzhľadom na to, že celkový prírastok počtu občanov v uplynulých rokoch nespôsobil prirodzený prírastok, ale kladný rozdiel medzi prirodzeným prírastkom a migračným saldom.

Pohyby obyvateľstva v rokoch 2004 – 2014

Z hľadiska prognózy ďalšieho vývoja počtu obyvateľov obce je nevyhnutné poznať jeho doterajší vývin, ktorý determinuje mechanický a prirodzený pohyb občanov obce.

Tab. č. 4 - Prirodzený pohyb obyvateľov v období rokov 2004 - 2014

Prirodzený pohyb obyvateľstva	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
narodenie	3	4	4	3	7	3	5	6	7	3	3
úmrtie	9	11	10	10	9	15	8	8	11	13	10
Prirodzený prírastok	-6	-7	-6	-7	-2	-12	-3	-2	-4	-10	-7

Tab. č.4 dokumentuje bilanciu prirodzeného pohybu občanov počas predchádzajúcich 10 rokov vyjadrenú rozdielom medzi počtom narodení a úmrtí. Tento ukazovateľ vykazuje v Keťi neustále záporné hodnoty – môžeme hovoriť o trvalom prirodzenom úbytku obyvateľov obce.

Tab. č. 5 - Migračné saldo, prirodzený prírastok a celkový prírastok obyvateľstva

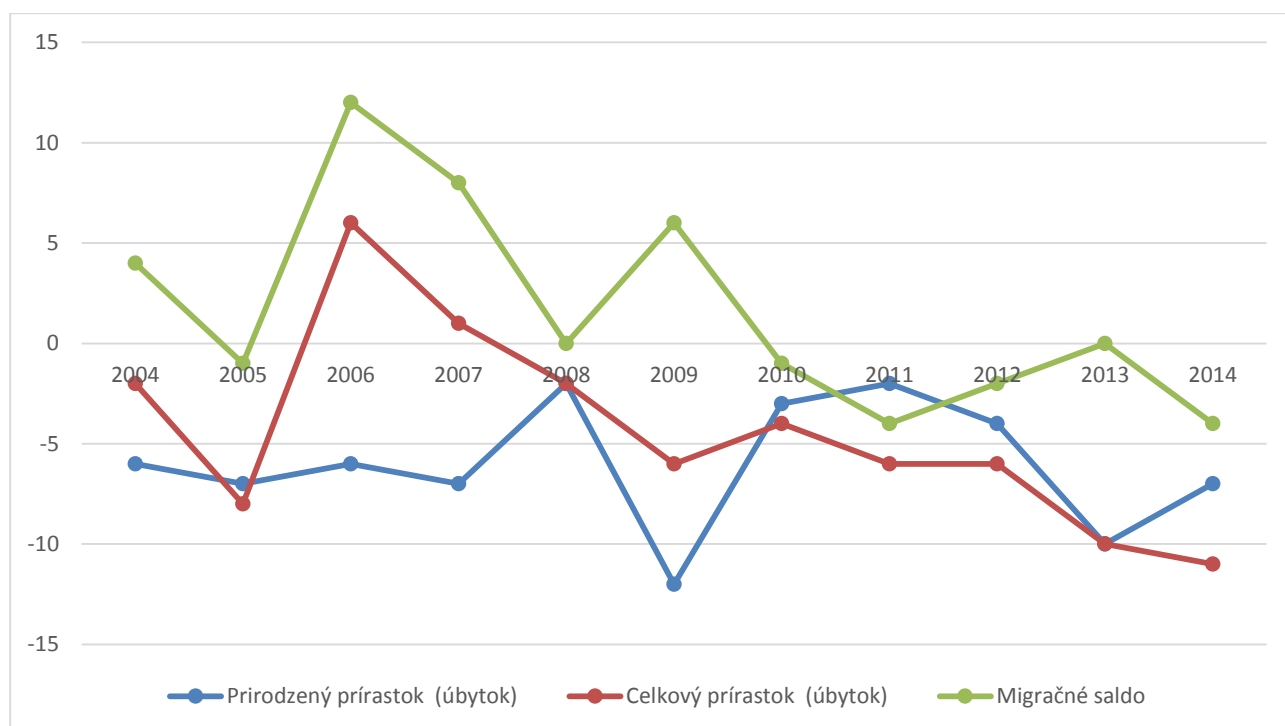
Migrácia obyvateľstva	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
príťahovaní	11	10	17	15	15	8	7	6	13	3	7
vysťahovaní	7	11	5	7	15	2	8	10	15	3	11
Migračné saldo	4	-1	12	8	0	6	-1	-4	-2	0	-4
Celkový prírastok	-2	-8	6	1	-2	-6	-4	-6	-6	-10	-11

Migračné saldo (bilancia mechanického pohybu obyvateľstva) sa v posledných 10 rokoch vyvíjalo nerovnomerne

Hodnota celkového prírastku (úbytku) obyvateľov obce ku koncu jednotlivých rokov závisí od vývoja prirodzeného prírastku a migračného salda.

Ako to dokumentuje tab. č. 5 a graf č.3, v obci Keť bolo – až na dve výnimky - charakteristické záporný celkový prírastok počtu obyvateľov. Okrem rokov 2006 a 2007 mala bilancia prirodzeného prírastku a migračného salda vždy záporné hodnoty – počet obyvateľov obce Keť ubúda.

Graf č.3 – Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva (2004 - 2014)

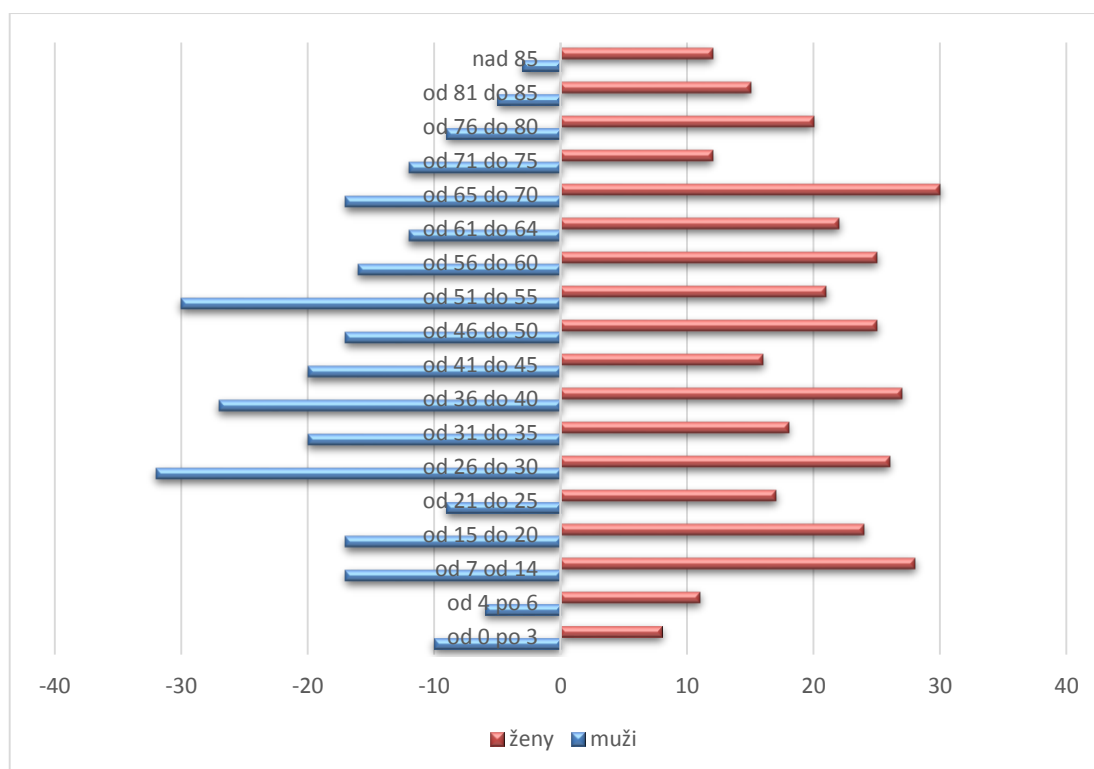
Prognóza vývoja počtu obyvateľov obce

Súčasný demografický profil obyvateľstva obce nevytvára možnosti výraznejšieho rastu počtu obyvateľov z prirodzených prírastkov. Občasný nárast počtu obyvateľov obce možné dosiahnuť migráciou, v prípade, že v posledných rokoch začatý trend sťahovania mestského obyvateľstva na vidiek pokračuje.

Veková štruktúra obyvateľstva

Vo vekovej štruktúre obyvateľstva obce Keť pretrváva v dôsledku nízkeho počtu novorodencov a dlhodobo záporného salda prirodzeného prírastku proces jeho starnutia. Pozoruhodný je počet obyvateľov vo veku nad 65 rokov v obci – žien, z ktorých je v obci celkovo viac ako mužov. V porovnaní s rokom 1991 sa k roku 2011 znížil podiel občanov v predproduktívnom veku o 3,58 %. Podiel občanov v produktívnom veku sa za dvadsať rokov zvýšil o 15,57%. Podiel občanov v poproduktívnom veku sa znížil o 12 %.

Graf č.4 - Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia vyjadrená vekovou pyramídou (2014)

Zdroj: ŠÚ SR, 2015

Veková pyramída obyvateľstva obce Keť má výrazne zúženú základňu, je to regresívny typ vekovej štruktúry, ktorý poukazuje na nízky počet narodených a tým znižujúci sa podiel detí na celkovej populácii.

Z grafu je zrejmé, že v obci sú najpočetnejšími vekovými kategóriami skupiny obyvateľov od 26 do 30 rokov (muži) a od 65 do 70 rokov (ženy) a mužov od 51 do 55 rokov. Treťou najpočetnejšou vekovou skupinou je skupina žien od 7 do 14 rokov.

Najmenšie zastúpenie má skupina mužov vo veku nad 85 rokov. Graf dokumentuje postupné starnutie obyvateľstva obce, pričom sa postupom času ešte viac prejaví pokles počtu narodených detí v základni pyramídy a súčasne sa do poproduktívneho veku začnú posúvať generácie narodené v päťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia.

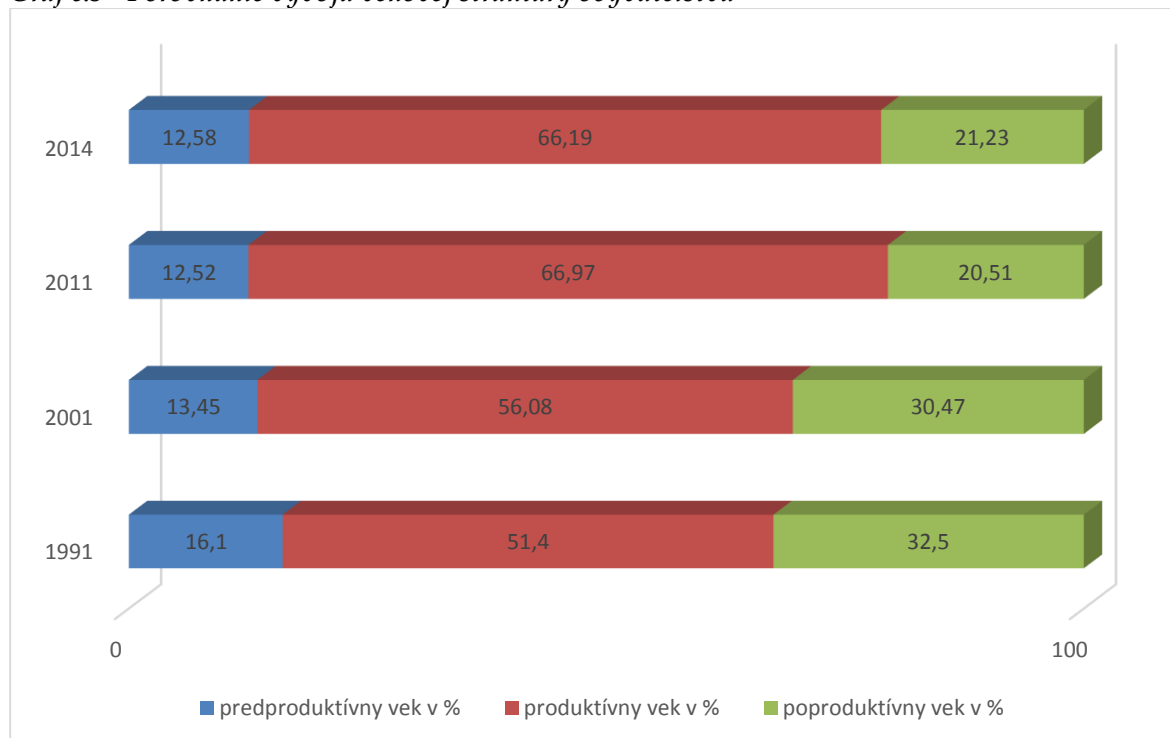
Podiel obyvateľov obce Keť v pred-, produktívnom a poproduktívnom veku z celkového počtu trvale bývajúcего obyvateľstva k 31.12.2014 znázorňuje tabuľka č.6.

Tab. č.6 – Bývajúce obyvateľstvo v pred-, produktívnom a poproduktívnom veku (rok 2014)

Rok	Predproduktívny vek v %	Produktívny vek v %	Poproduktívny vek v %
2014	12,58	66,19	21,23

Najväčšie zastúpenie majú občania v produktívnom veku, najmenšie obyvatelia v predproduktívnom veku.

Graf č.5 - Porovnanie vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva

Zdroj: tab.č.6 a graf č.5: ŠÚ SR, 2015

Na základe grafu č.5 môžeme konštatovať, že sa veková štruktúra obyvateľstva za posledných 20 rokov výrazne zmenila v prospech obyvateľov v produktívnom veku. Jedným z dôvodov na zvýšenie podielu občanov v produktívnom veku je zvýšenie hranice dôchodkového veku po roku 2001 - niektorí občania sa z kategórie poproduktívnej presunuli do kategórie produktívnej. Tým pádom zaznamenáva podiel občanov v dôchodkovom veku po roku 2001 pokles.

Podiel občanov v predproduktívnom veku od r. 1991 klesá. Zmenšovanie podielu mladej generácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) má za následok pokles reprodukčných schopností populácie.

O reprodukčnej vitalite obyvateľstva vypovedá *Index vitality* (I_v) vyjadrený pomerom predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva. I_v mala v roku 2014 v Keťi hodnotu 59,26. To znamená, že podiel občanov predproduktívnom veku tvorí 59,26 % občanov poproduktívnom veku.

Index vitality sa v rokoch porovnaných v tab. č.6 nevyvíjal rovnomerne, jeho hodnota v obci Keťi svedčí o regresívnom type populácie a signalizuje o. i. tendenciu znižovania prirodzeného prírastku.

Index starnutia (I_s) vyjadruje počet osôb poproduktívneho veku pripadajúci na sto osôb v predproduktívnom veku. V roku 2011 bola jeho hodnota 163,82 čo znamená, že občania v poproduktívnom veku tvoria 168,75 % občanov v predproduktívnom veku, čiže ich počet je o viac ako 1,5-krát väčší. Je to výrazne menší podiel ako v predchádzajúcich 20 rokoch – vtedy bol počet občanov v poproduktívnom veku dvakrát vyšší ako skupina osôb v predproduktívnom veku.

Tab. č.7 – Vývoj indexu vitality, starnutia a ekonomického zaťaženia

Rok	Index vitality v %	Index starnutia v %	Index ekonomického zaťaženia v %
1991	49,54	201,86	94,55
2001	44,14	226,54	78,32
2011	61,04	163,82	49,32
2014	59,26	168,75	51,07

Zdroj: Vlastné výpočty, 2015

Index ekonomického zaťaženia (I_{ez}) vyjadruje akým podielom v populácii je zaťažená produktívna zložka obyvateľstva neproduktívnou.

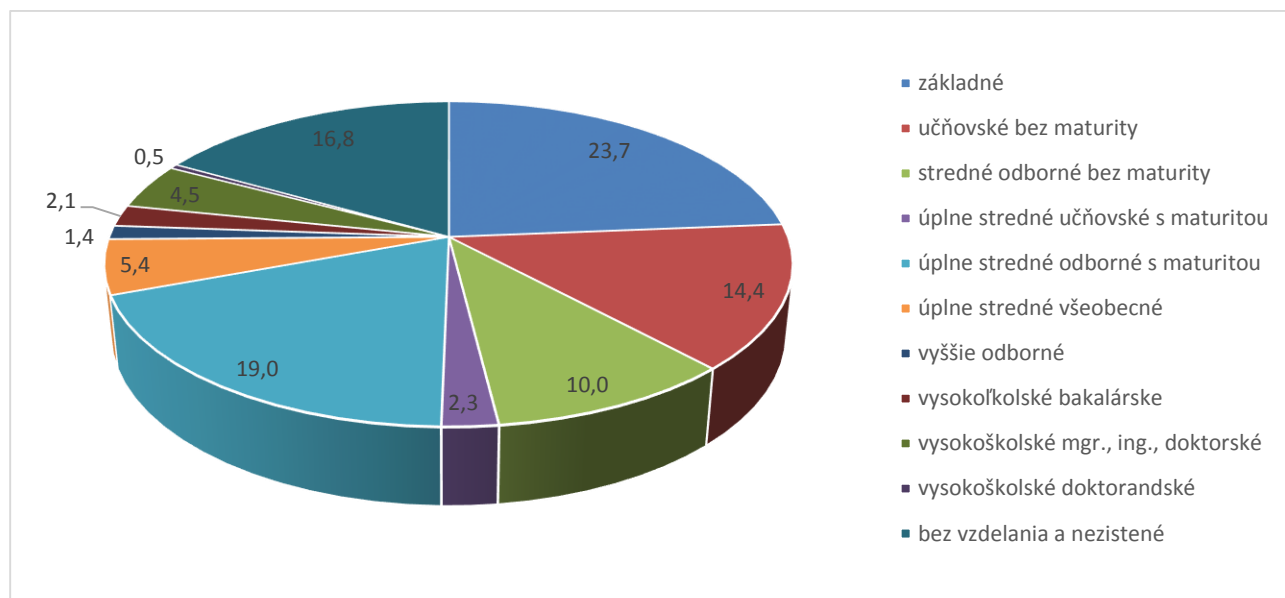
Hodnota indexu mala v r. 1991 – 2011 klesajúcu tendenciu, čo svedčí o postupnom znižovaní zaťaženia obyvateľov v produktívnom veku občanmi nepracujúcimi, resp. ekonomicky neaktívnymi.

3.2. Vzdelávanie, vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva má pre ďalší rozvoj obce zásadný význam. Vzdelanostnú štruktúru obyvateľov obce Keť v roku 2011 znázorňuje graf č.6, z ktorého vyplýva, že najväčšiu časť obyvateľstva tvoria osoby, ktoré majú základné vzdelanie (23,7%).

Stredné odborné učilište alebo stredné odborné vzdelanie bez maturity má 24,4 % obyvateľov. Maturitu má 26,7 % obyvateľov obce (z toho gymnázium skončilo 5,4%). Podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním je pomerne vysoký: 8,5%. Oproti roku 2001 tento podiel výrazne narástol (z 3,1 % na 8,5%).

Graf č.6 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva podľa posledného sčítania obyvateľov (2011) v %

Zdroj: SODB 2011

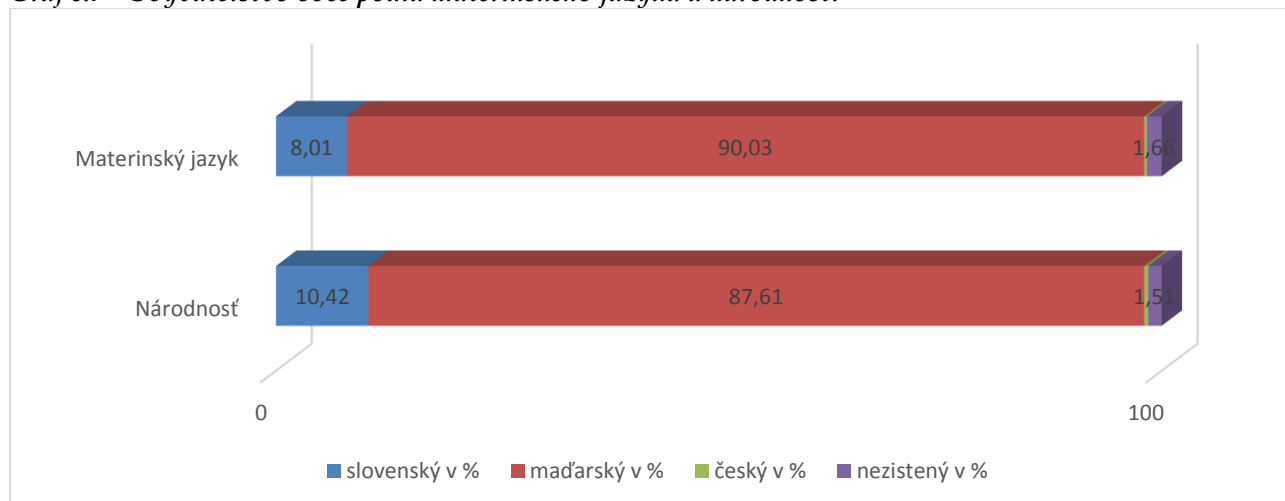
Takáto vzdelanostná štruktúra je typická pre väčšinu menších vidieckych obcí v tomto regióne, pričom platí, že základné vzdelanie majú hlavne občania v dôchodkovom veku, čo súvisí s tým, že v čase ich detstva nebol na území SR rozvinutý systém stredných škôl a rodiny žili hlavne z poľnohospodárstva – práce na poli vyžadovali viac pomocných rúk ako vyškolených hláv. Vyšší podiel absolventov odborných stredných škôl poukazuje na dostatočný odborný potenciál v obci.

3.3. Vierovyznanie a národnostné zloženie

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej či etnickej menšine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, alebo ktorú občan prevažne používa a lebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej či etnickej menšine. Z toho vyplýva, že štruktúra obyvateľov obce podľa národnosti a materinského jazyka nemusí byť rovnaká.

Túto situáciu znázorňuje graf č.7, v ktorom je uvedené porovnanie štruktúry obyvateľov obce podľa toho, ku ktorej národnosti a materinskému jazyku sa prihlásili.

Graf č.7 - Obyvateľstvo obce podľa materinského jazyka a národnosti

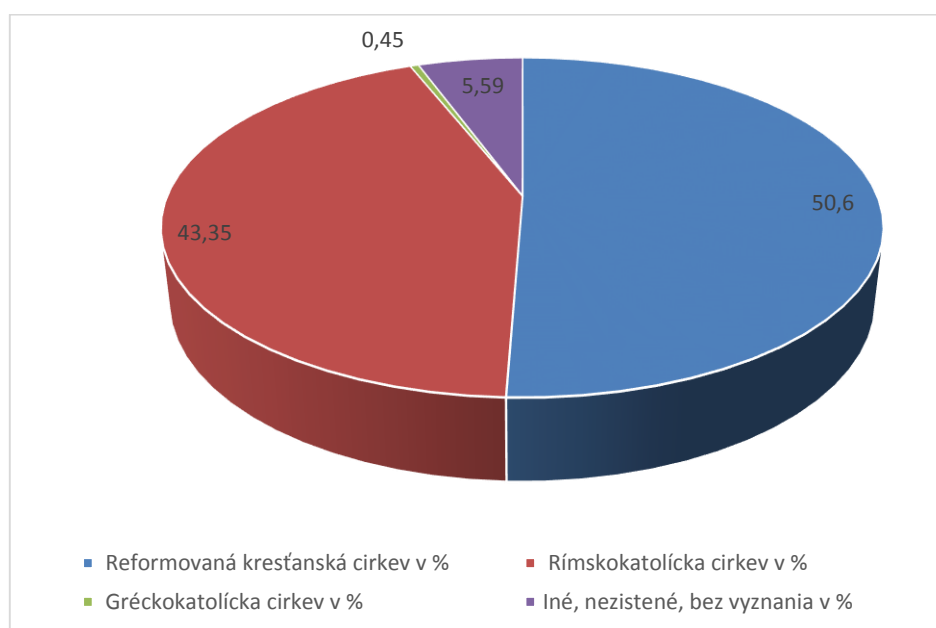
Zdroj: SODB 2011

Čo sa týka národnostného zloženia obce, Keť je takmer homogénnou dedinou s výrazne prevažujúcim počtom obyvateľov hlásiacich sa k maďarskej národnosti (87,61 %). Druhou národnosťou je slovenská, ku ktorej sa prihlásila 10,42% občanov. Ostatné národnosti majú v obci nepatrné zastúpenie. V Keti rómska komunita nežije.

Štruktúra obyvateľov obce Keť podľa materinského jazyka je podobná štruktúre obyvateľov obce podľa národnosti, nie sú však zhodné.

Z grafu č.7 je zrejmé, že nie všetci občania, ktorí sa prihlásili k slovenskej národnosti, majú aj materinský jazyk slovenský. Slovenský materinský jazyk uviedlo o 2,41 % menej občanov obce, ako slovenskú národnosť. Presne opačne je to v prípade maďarského materinského jazyka, ktorý má o 2,42 % viac obyvateľov ako je občanov hlásiacich sa k maďarskej národnosti.

Graf č.8 - Bývajúce obyvateľstvo obce podľa vierovyznania

Zdroj: SODB 2011

Ako to dokumentuje graf č.8, obec Keť je z hľadiska vierovyznania takmer vyrovnaná. Polovica občanov sa hlási k reformovanej cirkvi (50,6 %), rímskokatolícka cirkev má 43,35 % - né zastúpenie – je

druhou najväčšou cirkvou v obci. Kostatným vierovyznaniam sa obyvatelia nehlásili – okrem gréckokatolíckej cirkvi. Bez vyznania, resp. nemohlo byť náboženské vyznanie zistené u 5,6% obyvateľov obce.

4. KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ ZDROJE

4.1. Pamiatky a tradície, kultúrny život

Obec Keť žila vždy veľmi čulým kultúrnym životom – miestna organizácia Csemadoku sa od jej vzniku veľmi aktívne organizovala miestny kultúrny život a môže sa popýšiť s peknými výsledkami. Estrádny program sa organizoval aj dvakrát do roka, pravidelné boli piesňové večere, súťaže „Kto čo vie?“. Pri Csemadoku pracoval v 50-tych a 60-tych rokoch 20. st. najlepší divadelný krúžok okolia, ktorý sa pravidelne predstavil s rôznymi činohrami, neskôr estrádnym programom. Po ukončení činnosti divadelného krúžku vznikol nemenej úspešný spevácky zbor Pacsirta.

Aj dodnes sú počas celého roka organizované pravidelné kultúrno – spoločenské podujatia, ako sú napr.: plesy, výročné schôdze miestnych organizácií, estrádny program spojený s vystúpením detí a školákov, ochutnávka mladého vína, pamätný deň 15. marca, deň matiek, deň detí, obecný deň, oslavuje sa príchod Mikuláša, divadelné predstavenia, deň dôchodcov, stretnutia so spisovateľmi a pod. V obci sa tradičné hody konali v polovici októbra, neskôr na tretiu nedeľu po Turíc.

Centrom kultúrneho a spoločenského života obce je dom kultúry. KD je miestom nacvičovania speváckeho zboru Pacsirta, miestom na plesy, kultúrne podujatia, divadelné predstavenia a pod.

Šport sa v obci Keť vždy tešilo veľkej popularite. Oblúbený bol nielen futbal, ale aj stolný tenis. Začiatkom 90-tych rokov 20.st. hralo futbalové mužstvo obce Keť v okresnej lige a TJ mala aj mužstvo žiakov a dorastencov. V súčasnosti obec reprezentuje Telovýchovná jednota Meteor, ktorá má zriadené A mužstvo, t.j. mužstvo dospelých futbalistov. V súčasnej dobe pôsobí v obci len A mužstvo, ktoré hrá v VII. lige.

Obec Keť má dostatočný priestorový potenciál na usporiadanie kultúrno – spoločenských a športových aktivít (disponuje s dobre udržiavaným trávnatým ihriskom, športovým domom, priestraným kultúrnym domom s veľkou sálou a dvomi menšími a obecnou knižnicou).

Obecná knižnica sa nachádza v športovom dome. Knižný fond pozostáva z 3 000 exemplárov krásnej a odbornej literatúry. Knižnica má zapísaných čitateľov nie len z obce, ale aj z okolitých obcí; ich väčšina patrí k mladej generácii; v knižnici je možné využitie internetu. Knižnica okrem vypožičiavania kníh organizuje aj stretnutia so spisovateľmi.

Podobne je obec bohatá na zručných ľudí a remeselníkov – venujú sa napr. pleteniu košíkov, ručným prácam, háčkovaniu, výrobe metiel, pečeniu grilážových tort a cukrárenských výrobkov a pod. V Keti existovalo v minulosti aj mnoho iných remesiel, ako kováčstvo, tesárstvo.

Kultúrno-historické pamiatky

Reformovaný kostol – postavený v r. 1963 – 64, exteriér rekonštruovaný v r. 2007 – 2008.

Rímskokatolícky kostol - postavený v r. 1963 – 64, interiérom a exteriérom zrekonštruovaný v r. 2006 – 2007.

Pomník odvolaným Židom – postavený pri príležitosti 700. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

Pomník padlým nemeckým hrdinom – postavený pri príležitosti 700. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

Pomník padlým v 1. a 2.sv. vojne – postavený v r. 1930 z dobrovoľných donácií miestnych obyvateľov. Mená padlých v druhej svetovej vojne dali vyryť príbuzní obetí.

4 prícestné kríže, 1 kríž v r.k. cintoríne a 1 kríž pri rímskokatolíckom kostole.

Významní rodáci obce

Lajos Bohák, zakladateľ najslávnejšej cimbalovej dielne 20. st. sa narodil dňa 6.8.1870 v Keti. Podľa neho je pomenovaný najdokonalejší cimbal Bohák používaný všade po svete.

4.2. Spoločenský život

Význam verejnoprospešných organizácií, ich služieb a prínos dobrovoľníckej práce je v živote komunity veľký – vzhľadom na skutočnosť, že štát nemá v silách vyriešiť všetky problémy v sociálnej sfére a uspokojiť všetky potreby obyvateľov. Za všeobecne prospešné služby sa považuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti, poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť, tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt, ochrana ľudských práv a základných slobôd, vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry, výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby, služby na podporu regionálneho rozvoja zamestnanosti.

V obci Keť pôsobia nasledovné verejnoprospešné organizácie:

- Poľovnícke združenie Balkán má 7 členov, do ich činnosti patrí: starostlivosť o divú zver v k.ú. obce, o poľovnícke revíry, zabezpečenie výkonu práca poľovníctva.

- Telovýchovná jednota METEOR – má 70 členov, jej cieľom je futbalová reprezentácia obce.

- Združenie maďarských rodičov na Slovensku - ZO Keť má 20 členov, cieľom združenia je ochrana záujmov školy a detí, spolupráca s pedagógmi základnej školy.

- ZO CSEMADOK – u bola založená v roku 1955 s cieľom organizovania kultúrnych a spoločenských programov pre členov, uchovávanie a šírenie hodnôt maďarskej (ľudovej) kultúry, tradícií. Má 120 členov. Pri organizácii pôsobí Spevácky zbor Pacsirta, ktorá vznikla v r. 1976. Zbor má 15 členov, svojimi vystúpeniami prispieva k šíreniu a prezentácii maďarských ľudových a moderných piesní nielen v okolitom regióne, ale aj v Maďarsku.

- ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých – bola založená v 50-tych rokoch 20.st. V súčasnosti má 75 členov, cieľom zväzu je ochrana záujmov telesne postihnutých občanov obce

- ZO Zväzu záhradkárov vznikla v r. 1970 s cieľom ochrany záujmov záhradkárov a stráženia vinogradov. Zväz má 30 členov.

Na základe uvedených je viac ako jedna tretina obyvateľstva členom nejakej neziskovej organizácie

Zastúpenie majú dve historické cirkvi: Reformovaná kresťanská cirkev – cirkevný zbor Keť, Rímskokatolícka cirkev – cirkevný zbor Keť. Vlastného zvoleného farára má len reformovaná cirkev, na rímskokatolíckej omši slúži duchovný zo susednej obce. Reformovaná cirkev má 10-členný cirkevný spevácky zbor.

Obec Keť je členom viacerých združení:

- Občianske združenie Dolnohronské rozvojové partnerstvo – verejno-súkromné partnerstvo
- Ister-Granum EGTC

Obec Keť udržiava oficiálne priateľské vzťahy aj s inými zahraničnými obcami. V roku 1997 uzatvorili obce Keť a maďarský Kéty družobnú zmluvu na znak vzájomnej spolupráce v oblasti samosprávy, školstva a kultúry. Podobné vzťahy pestuje Keť s obcou Lázi, s ktorou sa spolupráca písomne ukotvila v r. 1996.

5. MATERIÁLNE A FINANČNÉ ZDROJE

5.1. Bývanie a bytový fond

Výstavba domov v uplynulých 25 rokoch sa oproti predchádzajúcich 25 rokov znížila na veľmi nízku úroveň. Realizuje sa rekonštrukcia existujúcich stavieb, úpravy starších domov.

Počas poslednom sčítaní obyvateľov, domov a bytov tvoril bytový fond obce 327 domov (z toho 232 obývaných a 95 neobývaných) a 240 bytov.

Všetky domy sú v súkromnom vlastníctve.

20,12 % bytového fondu bola postavená pred rokom 1945. Vek domu sa nepodarilo zistiť u 27,86 % domov.

Tab. č.8 - Výstavba bytov podľa obývanosti budovy

Obdobie výstavby bytov (Spolu)	pred r.1919	1919 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2005	2006 a neskôr	Nezistené
323	32	33	45	55	41	20	4	2	1	90
v %	9,91	10,22	13,93	17,03	12,69	6,19	1,24	0,62	0,31	27,86

Zdroj: SODB, 2011

Čo sa týka materiálu nosných múrov obývaných rodinných domov, väčšinou sú postavené z tehál alebo kameňa; domy pred r. 1945 sa postavili z tehál z nepálenej hlíny. Domy postavené z nepálených tehál sa postupne vytrácajú z obce.

5.2. Základná a technická infraštruktúra

Miestne komunikácie

Stredom intravilánu obce Keť prechádza cesta č. III/51012, ktorá tvorí jeho hlavnú komunikačnú os. Táto cesta III. triedy, ktorá prechádza obcou v celkovej dĺžke 3 km, tvorí hlavnú ulicu obce a je zároveň prepojením štátnej cesty č.I/76 a obce Keť. Cesta č. III/51012 prepája Keť s Levicami, Nitrou, na druhej strane so Želiezovcami, Štúrovom a Budapešťou.

Chodníky sú vybudované pozdĺž celej dĺžky pravej strany cesty. Obnovené boli v roku 2010.

Odvodnenie hlavnej komunikácie je riešené do príľahlej zelene alebo rigolov.

Cesta č. III/51012 je charakterizovaná ako zberná komunikácia. Komunikácie, ktoré sa nachádzajú v intraviláne sú vedené ako obslužné a prístupové.

Na túto komunikačnú kostru sú napojené miestne komunikácie. Všetky tieto komunikácie majú živičný kryt. Nedostatkmi miestnych komunikácií je ich zaostávajúce šírkové usporiadanie a čiastočne vybudované chodníky pozdĺž ciest (chodníky sú vybudované okrem hlavnej ulice obce ešte v tzv. novej ulici). Odvodnenie miestnych komunikácií je riešené do príľahlej zelene alebo priekop.

Celková dĺžka cestnej siete je 6,1 km.

Cyklistické trasy v obci nie sú rozvinuté. Parkovacie plochy sa v obci nachádzajú pred futbalovým ihriskom, pred poštou, pri bytovom dome, pri obchodoch a pri cintoríne.

Hromadná doprava

V danom území sa uplatňuje všeobecný trend uprednostňovania individuálnej autovej dopravy pred hromadnou prepravou osôb.

V obci sú pozdĺž komunikácie č. III/51012 vybudované tri autobusové zastávky. Autobusová doprava zabezpečuje spojenie obce s okolitými obcami a mestami Levice, Štúrovo a Želiezovce. Prepravu osôb na týchto linkách zabezpečuje dopravný závod SAD Nové Zámky, a.s.

Čakárne na hornom a dolnom konci dediny sú v zlom stave.

Zásobovanie pitnou vodou a odpadové vody

Pitná voda je nevyhnutná potreba pre život ľudí a fungovanie celej spoločnosti. Miestne zdroje pitnej vody na území obce sa postupne stanú nedostatočnými pre ich obmedzenú kapacitu a nepoužiteľné z dôvodu ich znečistenia samotnou ľudskou činnosťou.

Zásobovanie obyvateľstva nezávadnou pitnou vodou z verejného vodovodu v obci Keť je vyriešené – obec bola napojená na verejný vodovod, ktorý sa postupne budoval v rokoch 1998 - 2008. Dĺžka vodovodu je 10 km, vodným zdrojom je Gabčíkovo.

Obec Keť v súčasnosti nie je zásobovaná úžitkovou vodou.

Na území obce nie je vybudovaná splašková verejná kanalizačná sieť.

Splaškové odpadové vody z vybavenosti sú zväčša tiež zachytávané do žump.

Zrážkové vody sú zväčša zachytávané do rigolov pozdĺž komunikácií s odvedením do voľného terénu, kde postupne vsakujú resp. do jestvujúcich vodných tokov.

Komplexné odvádzanie a čistenie splaškových a odpadových vôd t.č. v obci nie je vyriešené, odpadová voda z jednotlivých objektov na území obce je odvedená do miestnych žump a septikov, ktoré by mali byť nepriepustné a pravidelne vyvážané, čo nie je možné skonštatovať pre všetky žumpy – je pravdepodobné, že vo viacerých prípadoch dochádza k úniku splaškových vôd do podlažia, čo má za následok zhoršenie kvality životného prostredia, znečistenie podzemných vôd, teda aj jestvujúcich zdrojov pitnej vody.

Na území obce Keť je naprojektovaná verejná kanalizačná sieť, spoločná s okolitými obcami. Čistenie odpadových vôd v Ketí je naplánované na samostatnej čistiarni obce. Ráta sa aj s druhou alternatívou – využitím spoločnej čistiarnie odpadových vôd, ktorá sa chystá v obci Farná.

Odpady

Obec Keť riadi a zabezpečuje nakladanie s komunálnym odpadom na území obce v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a Všeobecne záväzného nariadenia (VZN) obce čo miestnom poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov prebieha v zmysle ustanovení zákona č.369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších noviel a predpisov, zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách, 364/2004 Zb. o vodách , stavebného zákona č. 50/1976 Z. z. v znení neskorších zmien a predpisov a zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší.

V obci nie je zriadené zariadenie na uloženie, zneškodňovanie, úpravu či zhodnotenie odpadu. Tuhý komunálny odpad je vyvážaný z jednotlivých domácností v pravidelných intervaloch (každý druhý týždeň), odvoz triedeného odpadu sa vykonáva raz do mesiaca prostredníctvom zmluvných partnerov obce. Biologicky rozložiteľný odpad v obci nie je zbieraný organizovane, v Ketí nie je vybudovaná obecná kompostáreň/kompostovisko. Na oboch cintorínoch sú umiestnené kontajnery s účelom uloženia zeleného odpadu. Obec preferuje domáce kompostovanie biologického odpadu.

Obec Keť prevádzkovala od roku 1989 skládku odpadu, ktorá mala povolenie na prevádzku do roku 1993. Od tej doby bolo nanášanie domového odpadu na skládku nepovolené. Obec začala rekultiváciu skládky v roku 2007. Plocha skládky: 14 750 m², množstvo odpadu uložené na skládke: 14 000 m³. Zakrytie skládky prebieha podľa predpisov, plánovaný termín ukončenia prác: november 2008; po ukončení rekultivácie bude na pozemku realizovaná výsadba zelene a parcela bude zaradená medzi „ostatné plochy“ obce.

Od doby začatia rekultivačných prác sa značne zvýšil počet nelegálnych skládok menších rozmerov vznikajúcich voľne v prírode, ktoré zdevastujú a zaťažujú prírodu a životné prostredie obce.

Množstvo vyseparovaného odpadu na obyvateľa v jednotlivých rokoch stagnovalo.

Tab. č. 9– Vyseparované množstvá odpadov v t v

Rok	Celkové množstvo odpadu (t)	Vyseparované množstvo za jednotlivé komodity (t)						Množstvo vyseparovaného odpadu na obyvateľa (v kg/rok)
		papier	plasty	sklo	komp.obaly	elektro.zariadenie	Spolu za rok	
2010	140,42	0,22	1,76	3,65	0	5,81	11,44	18,66
2011	143,89	0,24	2,13	4,36	0	0	6,73	10,78
2012	145,89	0,47	2,63	2,47	0	0	5,57	8,7
2013	149,66	0,34	2,68	2,61	0	0,45	6,08	9,54
2014	145,17	0,87	2,63	3,75	0,12	0	7,37	11,75
spolu za komoditu (t)	725,03	2,14	11,83	16,84	0,12	6,26	37,19	priemer: 11,88

Zdroj: Obecný úrad Keť, 2015

Zber a odvoz netriedeného komunálneho odpadu je realizovaný spoločnosťou MIKONA Plus, s.r.o. Želiezovce. Odpad je zneškodňovaný skládkovaním na skládke v Sikenici. Zber a odvoz triedeného odpadu vykonáva tá istá firma. Odpad sa zhodnocuje materiálovo.

Odpad zo septikov a žump je vyvážaný svojpomocne.

Obec Keť má vypracovaný program Odpadového hospodárstva do roku 2015. Smerodajný strategickým dokumentov pri vypracovaní uvedeného dokumentu bol Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2010 – 2015.

Cieľom obce je zníženie množstva komunálnych odpadov. Obec informuje občanov o možnosti vytvorenia malých kompostární vo vlastných záhradách, aby biologicky rozložiteľný odpad využíval každý obyvateľ vo svojej záhrade a tým sa zníži aj množstvo komunálnych odpadov. Obec aj v budúcnosti informuje občanov o možnosti podpory zberových aktivít škôl, nadácií a tým chce znížiť odvoz nepotrebného šatstva, papiera na skládku odpadov v kukanádobách.

Miestny rozhlas

Miestny rozhlas je najmasovejším a najrýchlejším komunikačným prostriedkom v obci. Obecný rozhlas funguje v Keti na základe drôtových rozvodov, pozostáva z rozhlasových rozvodov, železných stĺpov a reproduktorov s príslušenstvom. Všetky prvky verejného rozhlasu okrem ústredne sú zastarané, potrebujú postupnú obnovu a rekonštrukciu.

Telekomunikačná sieť

Telefonizácia sídla Keť je zabezpečená prostredníctvom centrálnej telefónnej ústredne. Cez obec prechádza popri ceste č. III/51012 diaľkový kábel, ktorý spája RO Levice.

Mobilná telekomunikačná sieť

Územie obce Keť je pokryté signálom troch mobilných operátorov, ponúkajúcich svoje služby na slovenskom trhu (T-mobile, Orange, O2 Slovakia). Operátory neposkytujú len jednoduché volanie mobilným telefónom, ale taktiež informačné služby, 3G služby, finančné služby, rýchly internet, roamingový prenos dát, digitálnu televíziu, videohovory, pevnú linku.

Internet

V obci Keť je zavedený vysokorýchlostný internet prostredníctvom mikrovlnného pripojenia – vysielacie sú umiestnené na stožiaroch pri futbalovom ihrisku, na ktoré je napojená väčšina užívateľov. Plánuje sa vybudovanie širokopásmového internetu prostredníctvom optického kábla.

Elektrická energia

Elektrická energia je pre ľudskú činnosť najviac vyhovujúca a univerzálna forma energie. Elektrina je v bežných domácnostiach rôzne využitá pre hlavné technológie ako je osvetlenie, ohrev vody, vykurovanie a prevádzka elektropotrebičov.

Elektrickú energiu na Slovensku vyrábajú Slovenské elektrárne, a.s.; pre tento región je elektrina vyrobená v JE Mochovce. Distribúciu elektrickej energie do odberných miest obce zabezpečuje Západoslovenská distribučná, a.s. prostredníctvom distribučnej sústavy. Aktuálne sadzby elektriny sú dostupné na webovej stránke ZSE. Vedenie elektrickej energie je vzdušné, na dvoch úsekoch podzemné káblové.

Obec Keť je plná elektrizovaná. Jednotlivé objekty nemajú jednotný stupeň elektrizácie a sú rozdelené podľa jednotlivých spôsobov odberu na stupne elektrizácie. Na území obce sa nenachádzajú okrem štyroch lokálnych transformátorov žiadne iné technické zariadenia na transformáciu, resp. výrobu elektrickej energie. V obci nikto nemá vlastnú trafostanicu.

Teplo

Obec Keť nie je zásobovaná teplom z centrálnych výhrevní a kotolní – na území obce sú objekty zásobované teplom z vlastných zdrojov – lokálnych domových kotolní na báze zemného plynu alebo tuhých palív; v niektorých domácnostiach sa vykuruje elektrickou energiou.

Zemný plyn

Zemný plyn je prírodný horľavý plyn využívaný ako významné plynné fosílné palivo. Vďaka tomu, že obsahuje predovšetkým metán, má v porovnaní s ostatnými fosílnymi palivami pri spaľovaní najmenší podiel CO₂ na jednotku uvoľnenej energie. Je preto považovaný za ekologické palivo napriek tomu, že v atmosfére taktiež prispieva k spôsobovaniu skleníkového efektu.

Zemný plyn je v obciach v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, varenie a ohrev vody. Systémom vysokotlakových plynovodov sa zemný plyn dopravuje do jednotlivých plynofikovaných obcí, kde sa na regulačných staniciach zníži jeho tlak a následne sa distribuuje do nízkotlakových rozvodov obcí. Regulačná stanica plynu pre obec Keť sa nachádza pri obci Kuraľany. Rozvody zemného plynu na území obce Keť sú uložené pod zemou pozdĺž uličnej siete. Dĺžka plynovodu je 6 km.

Dodávku zemného plynu zabezpečuje Slovenský plynárenský priemysel, a.s. Bratislava, odštepny závod Nitra. Montáž hlavného rozvodu plynu a prípojok jednotlivých domácností bola dokončená v roku 2000.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je jednou z hlavných podmienok zaistenia bezpečnosti cestnej premávky a občanov v obci.

Verejné osvetlenie bolo v obci Keť vybudované v rokoch 1970 – 72 a modernizované v r. 2015. Pozostáva z 90 osvetľovacích telies s LED technológiou namontovaných na betónové, miestami na drevené stĺpy.

Obnoviteľné a alternatívne zdroje energie

Obnoviteľné zdroje energie (OZE) sú schopné plne nahradiť fosílna palivá a pokryť spotrebu všetkých druhov energie v každej krajine sveta. Sú ekologické, neznečisťujú prostredie, ani zdravie ľudí; ich význam s rapidným zmenšovaním zásob fosílnych palív výrazne narastá. Základom všetkých OZE (biomasa, veterná, slnečná, vodná energia, energia morských vln) je slnečná aktivita, základom geotermálnej energie je teplota jadra Zeme.

V súčasnosti sa tieto zdroje energie v obci Keť nevyužívajú.

5.3. Občianska infraštruktúra a vybavenosť, sociálna infraštruktúra

Sociálne a zdravotné služby

Význam sociálnych služieb je dôležitý nielen vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločnom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

V súčasnej dobe je poskytovanie sociálnych služieb u nás upravené zákonom č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Cieľom sociálnych služieb je zmierniť alebo za aktívnej účasti občana prekonať hmotnú alebo sociálnu núdzu, zabezpečiť základné životné podmienky občana v prirodzenom prostredí, zabráňovať príčinám vzniku, prehĺbovania alebo opakovania sa porúch psychického vývinu a sociálneho vývinu občana a zabezpečiť integráciu občana do spoločnosti. Sociálna pomoc zahŕňa sociálnu prevenciu a riešenie sociálnej núdze, sociálnej núdze občana s ťažkým zdravotným postihnutím formou kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. Sociálna pomoc sa uskutočňuje formou sociálnej práce. Sociálna prevencia má nasledujúce formy: vyhľadávacia činnosť, rehabilitačná činnosť, organizovanie výchovno-rekreačných táborov. Sociálna núdza sa rieši formou sociálneho poradenstva, sociálnych služieb, peňažných príspevkov na kompenzáciu a peňažných príspevkov na opatrovanie. Sociálne služby sú: opatrovateľská služba, organizovanie spoločného stravovania, prepravná služba, starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb a sociálna pôžička.

Sociálne služby sú jednou z foriem sociálnej pomoci, definovaných v zákone č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Sociálna pomoc je pritom jedným z troch základných prvkov systému sociálnej ochrany občana. Systém sociálnej ochrany v SR je tvorený nielen sociálnou pomocou, ale aj sociálnym poistením a štátnou sociálnou podporou.

Obec Keť vyvíja v súčasnosti nasledovné aktivity v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov: zabezpečuje spoločné stravovanie dôchodcov a odkázaných; každý rok daruje k Vianociam obyvateľom na dôchodku a deťom jednorazové darčkové balíčky.

V obci Keť je od roku 2004 zabezpečená aj *opatrovateľská služba*, ktorá je v súčasnosti financovaná z rozpočtu obce: opatrovateľky sú zamestnancami obce na čiastočný úväzok (0,1 – 0,2 úväzku). Zámerom obce je rozšíriť paletu poskytovaných služieb.

V obci je vybudovaný denný stacionár. Denný stacionár je opatrovateľská služba s denným pobytom, poskytovaná fyzickým osobám, ktorí žijú v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi rodiny a tí im nemôžu poskytnúť celodennú starostlivosť, ale nechcú ich umiestniť v sociálnych zariadeniach s celoročným pobytom. Táto sociálna služba je na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Výhodou umiestnenia v stacionári je kontakt so spoločenským prostredím, aktivizácia, podpora sebestačnosti a samostatnosti a zamedzenie spoločenskej izolácie. Kapacita denného stacionára je 30 miest, kde poskytujeme dennú starostlivosť v dohodnutom čase, v pracovných dňoch, na dobu neurčitú. Dohodnúť je možné aj individuálny program podľa kapacitných možností a potrieb klienta. Celodenná, príp. poldenná starostlivosť je zameraná na individuálny prístup, monitorovanie, stimulačné a preventívne programy, rešpektovanie a riešenie problémov. Vytvára priestory pre sebarealizáciu klientov, život v zariadení prispôbuje domácim podmienkam, spolupracuje s klientovou rodinou.

Zdravotnícke služby

Zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obciam vyplýva povinnosť utvárania a ochrany zdravých životných podmienok a zdravého spôsobu života a práce obyvateľov obce, ako aj utvárania podmienok na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti.

Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, pracovné podmienky ale aj životné prostredie.

Tento stav tiež ovplyvňuje demografická štruktúra obyvateľov, existujúca sieť zdravotníckych zariadení ako aj kvalita poskytovaných zdravotníckych služieb.

Obec Keť patrí na základe vekovej štruktúry a dlhodobu negatívnej hodnoty prirodzeného prírastku obyvateľstva k obciam s nepriaznivými demografickými ukazovateľmi. Zvyšovanie obyvateľov produktívneho a poproduktívneho veku má za následok postupné zvyšovanie počtu zomretých. Najčastejším dôvodom úmrtia je choroba. Najčastejšou príčinou úmrtia sú choroby obehovej sústavy. Na druhom mieste sa uvádzajú nádorové ochorenia, ktoré sa v poslednom období vyskytujú čoraz častejšie. Na treťom mieste sú choroby tráviacej sústavy, na štvrtom choroby dýchacej sústavy.

Čo sa týka *zdravotného stavu detí a mládeže*, najčastejšie sa vyskytujú sezónne ochorenia (nachladnutia, ochorenia zažívacieho traktu a horných dýchacích ciest) a ochorenia získané v kolektívnej komunite. Epidémie sa nevyskytujú, ani ochorenia zo závislosti na drogách.

Najčastejšie sa vyskytujúcim *zdravotným problémom dospelého obyvateľstva* v obci bol v posledných rokoch vysoký krvný tlak a srdcovo-cievne ochorenia. Nie je v obci zriedkavá ani cukrovka a postihnutie zraku.

V poslednej dobe sa postupne zvyšuje počet občanov trápiaich sa depresiou. V obci sa objavilo už aj gamblersstvo – závislosť na výherných hrách. Viac ako 1/3 občanov je závislým na cigaretách a vyskytuje sa aj závislosť na alkohole.

Hlavným dôvodom zdravotných problémov občanov je nesprávne stravovanie, fajčenie, alkohol a nedostatok pohybu spojený so zvýšeným výskytom stresových situácií (napr. stres vyplývajúci

z každodennej dochádzky na pracovné miesto, stres z neistoty) a preťaženosťou pracujúcich občanov. Tab. č.10 znázorňuje výskyt jednotlivých druhov závislostí občanov obce.

Tab. č.10 – Orientačné údaje o výskyte jednotlivých druhov závislostí

Druh závislosti	Orientačný výskyt - počet
závislosť na cigarete	235
závislosť na alkohole	50
závislosť na drogách	5
závislosť na výherných hrách	25

Zdroj: Vlastný výskum, 2015

Občianska vybavenosť a služby

Pre obyvateľov sú k dispozícii nasledovné služby: pošta, predajňa potravín, pohostinstvo, preso, oprava a údržba motorových vozidiel, materská škola, základná škola, knižnica, zariadenia pre rekreáciu a oddych (ihriská, športoviská), dom smútku, pneuservis, rímskokatolícky cintorín, reformovaný cintorín, matrika.

V Ketí základná zdravotná starostlivosť nie je zabezpečená – v obci nie sú ambulancie lekárov, ani lekáreň. Deti a mládež obce chodí za zdravotnou starostlivosťou do Štúrova, Levíc a do Želiezoviec, kde pôsobí sieť praktických lekárov pre deti a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých, ako aj špecialistov. Ambulancie V okresnom meste sa nachádza aj nemocnica s poliklinikou a slúži viacero lekární, všeobecná, detská a zubná pohotovosť.

Školstvo a vzdelávanie

Vzdelanie v súčasnosti predstavuje základný predpoklad na získanie a udržanie si zamestnania; kvalitné základné vzdelávanie znižuje riziko neuplatnenia sa na vyšších stupňoch vzdelávania a na trhu práce. Čoraz väčší dôraz sa kladie na výučbu odborných predmetov, najmä informačných a komunikačných technológií.

Financovanie základných a stredných škôl je postavené na normatívnom princípe, školy sú financované podľa počtu žiakov a personálnej a ekonomickej náročnosti výchovno-vzdelávacieho procesu v zmysle zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a nariadenia vlády SR č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov.

Tento systém financovanie školstva v SR kladie vysoké nároky najmä na školy s malým počtom žiakov, obec musí prispieť na udržiavanie školy. Výdavky štátu na školstvo nestačia plne pokryť ani mzdové náklady, nehovoriac o prevádzke škôl (financie na kúrenie, vodu, elektrickú energiu, na základné opravy a údržbu školských budov atď.).

V Ketí sa nachádzajú dve výchovné zariadenia spojené v jednej inštitúcii:

Cirkevná základná škola s materskou školou s vyučovacím a výchovným jazykom maďarským - Egyházi Alapiskola és Óvoda. Zriaďovateľom MŠ a ZŠ je Reformovaná kresťanská cirkev v Ketí. Tieto školské zariadenia sídlia v samostatných budovách.

Budova materskej školy bola postavená v roku 1978, od roku postavenia výraznou rekonštrukciou neprešla. Pozostáva z dvoch veľkých tried, kuchyne, skladu, kancelárie, šatne a sociálnych priestorov. Obi dve veľké triedy sú rozdelené rozťahovacím múrom na dve časti – z jednej veľkej miestnosti sa vytvorila trieda a spálňa, z druhej jedáleň. V kuchyni škôlky sa varí nielen pre deti MŠ, ale tu stravujú aj deti miestnej základnej školy a všetci pedagógovia. Spoločné stravovanie dôchodcov je zabezpečené tiež z kuchyne škôlky.

Materská škola je jednotriedna s celodennou prevádzkou; poskytuje predškolskú starostlivosť v maďarskom výchovnom jazyku a cirkevnom duchu. Počet učiteliek materskej školy je dva.

V základnej škole sa vyučuje v deviatich ročníkoch s vyučovacím jazykom maďarským v cirkevnom duchu. Pavilón školy pozostáva z 5 tried. Budova bola postavená v roku 1926, poschodie v roku 1976. Výučbu a výchovu v ZŠ zabezpečuje spolu 11 pedagogických zamestnancov a dvaja duchovní pastieri. Na

škole je rozvinutá krúžková činnosť, žiaci navštevujú tanečný, počítačový a športový krúžok, okrem toho existuje aj krúžok anglického jazyka a krúžok šikovných rúk. Škola disponuje aj so žiackou a učiteľskou knižnicou a má zriadenú aj počítačovú miestnosť s internetom. Okrem toho je v každej triede umiestnený počítač.

Základná a materská škola boli zjednotené v roku 2003 pod jeden právny subjekt. Základnú školu navštevujú okrem miestnych aj žiaci z obcí Zalaba, Pastovce, Šalov, Veľké Ludince, Hronovce, Pohronský Ruskov a materskú školu aj deti z Pohronského Rusкова.

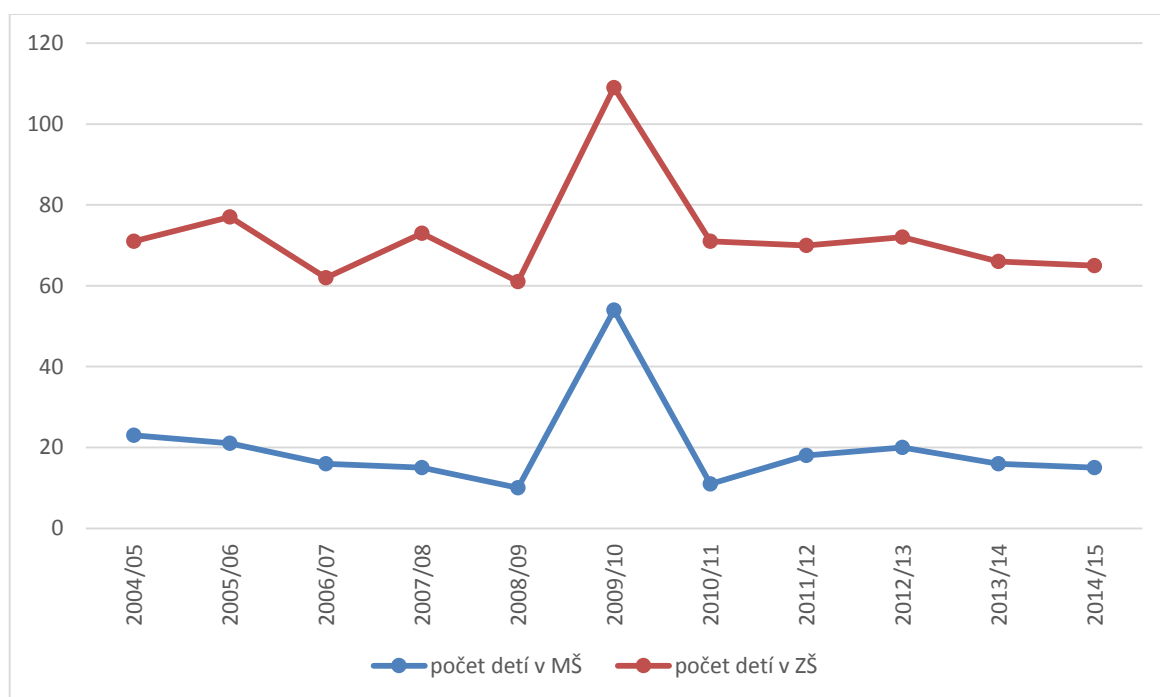
Pri vzdelávacej inštitúcii pôsobí Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri CZŠ s MŠ s VaVJM – základná organizácia, ktorá sa snaží byť nápomocným v práci pedagógov.

Aktuálny technický stav budovy materskej školy vyžaduje nasledujúce opravy – úpravy: výmenu okien a dverí, kompletnú obnovu sociálnych priestorov, výmenu radiátorov a príslušenstva, v dlhodobom meradle aj obnovu izolácie strechy, resp. nasadenie strešnej konštrukcie so škridlovou strešnou krytinou.

Potrebné úpravy na budove základnej školy: výmena viac ako 80 rokov starých okien, kompletnú obnovu sociálnych priestorov, v dlhodobom meradle aj obnovu izolácie strechy, resp. nasadenie strešnej konštrukcie so škridlovou strešnou krytinou.

Škola nemá vlastnú telocvičňu, hodiny telesnej výchovy prebiehajú v zimných mesiacoch v športovom dome obce, v lete na obecnom futbalovom ihrisku a na „športoviskách“ v areály školy, ktoré sú využiteľné na volejbal a basketbal. V inštitúcii sa od šk. roku 1999/2000 vykazuje nárast počtu žiakov, čo je zriedkavý jav pre ZŠ v dolnohronskom regióne. Prognózy vývoja sú vcelku pozitívne. Životaschopnosť ZŠ podporuje aj fakt, že 80% absolventov získa maturitu, 20% aj vysokoškolské vzdelanie.

Graf č.9 - Vývoj počtu detí MŠ a žiakov ZŠ v obci v rokoch 2004/2005 až 2014/2015

Zdroj: Interné materiály MŠ a ZŠ, 2015

Kultúra a osвета

Centrom kultúrno-spoločenských udalostí je dom kultúry.

V obci je zriadená aj miestna knižnica s bohatým knižničným fondom v slovenskom a maďarskom jazyku. Obecná knižnica sa nachádza v športovom dome. Knižný fond pozostáva z 3 000 exemplárov krásnej a odbornej literatúry. Knižnica má zapísaných čitateľov nie len z obce, ale aj z okolitých obcí; ich väčšina patrí k mladej generácii; v knižnici je možné využitie internetu. Knižnica okrem vypožičiavania kníh organizuje aj stretnutia so spisovateľmi.

Zariadenia pre rekreáciu, šport a oddych

Obec Keť má dostatočný priestorový potenciál na usporiadanie kultúrno – spoločenských a športových aktivít (disponuje s dobre udržiavaným trávnatým ihriskom, športovým domom, priestraným kultúrnym domom s veľkou sálou a dvomi menšími a obecnou knižnicou).

V areály materskej školy je aj nové detské ihrisko.

Administratíva a verejná správa

Obec Keť tvorí v rámci okresu Levice samostatnú administratívnu časť. Mesto Levice a Želiezovce, resp. okolité obce zo socio - ekonomického hľadiska vytvárajú pre predmetnú obec zdroj pracovných príležitostí, zdroj vzdelania, zdroj športových aktivít a služieb občianskej vybavenosti charakteru, ktorý presahuje význam obce.

Na úrovni NUTS 2 patrí do Západného Slovenska Z hľadiska územnosprávneho členenia patrí obec na úrovni NUTS 3 do Nitrianskeho samosprávneho kraja, na úrovni NUTS 4 do okresu Levice.

Kód obce: 502472

Spádovosť obce:

Sídlo matričného úradu	Keť
Sídlo pracoviska daňového úradu	Želiezovce
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Želiezovce
Sídlo Okresného súdu	Levice
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Levice
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Levice
Sídlo Územnej vojenskej správy	Nitra
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Levice
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Levice

Prácu obecného úradu riadi starosta. Obecný úrad má 3 zamestnankyne. Pri OcÚ je zriadený úsek technických služieb, ktorý rieši časť opráv, údržbu obecného majetku. Ostatné opravy sú riešené dodávateľsky. V Keťi nie je ani obecná polícia.

Obecné zastupiteľstvo obce Keť má 7 poslancov.

5.4 Majetok a rozpočet obce

Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľa miestna samospráva okrem riadenia i prostredníctvom využívania majetku obce a disponibilných finančných prostriedkov. Na rozvoj obce môžu prostredníctvom finančných tokov vplývať aj občianske združenia alebo nadácie ako súčasť nevládneho sektoru, ich podiel je však na ekonomickom rozvoji obce minimálny.

Priame vstupovanie miestnej samosprávy do ekonomického rozvoja obce je značne diferencované a je ovplyvnené predovšetkým veľkosťou obce, ktorá vplýva ako na veľkosť príjmov, tak aj na rozsah disponibilného majetku a jeho štruktúru i schopnosťou samosprávneho manažmentu, ktorý rozhoduje o finančnom hospodárení a ktorý sa aktivizuje pri získavaní ďalších finančných prostriedkov z rôznych grantových schém a fondov.

Celkový objem finančných prostriedkov, ktorými vlni obec disponovala, predstavoval 293 705 Eur. Z týchto prostriedkov musí obec zabezpečovať všetky samosprávne úlohy, ktoré jej vyplývajú zo zákona o obecnom zriadení, ďalej nové kompetencie, ako aj rozvojové programy.

Tab. č.10 – Štruktúra príjmov a výdavkov obce Keť od roku 2010 s výhľadom do roku 2016

Príjmy	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bežné príjmy	202 347,87	230 586,41	237 378,81	259 502,35	247 473,68	201 652,79	376 160,00
Daňové príjmy	158 839,72	177 027,31	120 581,51	204 062,40	202 745,27	158 460,16	239 000,00
Nedaňové príjmy	48 503,15	53 559,10	116 797,30	55 439,95	44 728,41	43 192,63	137 160,00
Kapitálové príjmy	0,00	284 614,08	3 500,00	62 718,84	0,00	28 675,64	1 000,00
Príjmové finančné operácie	357 597,58	136 013,46	83 262,61	0,00	46 231,53	4 912,00	0,00
Spolu príjmy	559 945,45	651 213,95	324 141,42	322 221,19	293 705,21	235 240,43	377 160,00
Výdavky	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Bežné výdavky	193 829,66	202 344,99	205 772,95	203 402,40	206 854,17	200 981,90	326 703,00
Kapitálové výdavky	350 064,10	234 506,63	102 615,51	25 365,73	55 726,73	4 360,00	30 424,00
Výdavkové finančné operácie	8 422,59	212 577,25	15 151,29	90 516,86	13 091,92	36 315,00	20 033,00
Spolu výdavky	552 316,35	649 428,87	323 539,75	319 284,99	275 672,82	241 656,90	377 160,00

Zdroj: Interné materiály obce, 2015

Celkový objem **príjmov** je značne diferencovaný. Analýza rozpočtu obce v roku 2014 poukazuje na skutočnosť, viac ako dve tretiny bežných príjmov obce (82 %) tvoria daňové príjmy.

V rámci výdavkov obce v roku 2014 najviac smerovalo na bežné výdavky (neinvestičné účely). Bilancia hospodárenia obce je uvedená v tab. č.11.

Tab. č.11 - Hospodárenie obce Keť od roku 2010 s výhľadom do roku 2016

Rozpočet obce v rokoch	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Rozpočtové príjmy	559 945,45	651 213,95	324 141,42	322 221,19	293 705,21	235 240,43	377 160,00
Rozpočtové výdavky	552 316,35	649 428,87	323 539,75	319 284,99	275 672,82	241 656,90	377 160,00
Bilancia v €	7 629,10	1 785,08	601,67	2 936,20	18 032,39	-6 416,47	0,00

Zdroj: Interné materiály obce, 2015

Majetok, ktorým disponuje obec, sa využíva na niekoľko účelov - na výkon samosprávy, na zabezpečenie samosprávnych funkcií a na podnikateľskú činnosť. Veľkosť ako aj štruktúra majetku je v obci veľmi diferencovaná a tým sa podmieňuje aj jeho využiteľnosť.

6. EKONOMICKÉ VYUŽÍVANIE ZDROJOV

6.1. Podnikateľská sféra

V Keti má zaevidované sídlo t.č. 43 podnikateľských subjektov. Takmer všetky podnikania sú z hľadiska kategorizácie Európskeho spoločenstva mikropodniky (s počtom zamestnancov do 10). Podnikateľská aktivita, vyjadrená podielom podnikateľských subjektov na celkovom počte obyvateľov obce je 6,2 %, čo je pomerne nízka vzhľadom na veľkosť obce.

Registrované fyzické osoby podnikajú zvyčajne v právnej forme samostatne hospodáriaci roľník, resp. na základe živnostenského oprávnenia. Všetky registrované právnické osoby majú právnu formu spoločnosť s ručením obmedzeným.

Primárny sektor

Poľnohospodárska pôda tvorí 94,7 % rozlohy katastra obce

Výrazný podiel poľnohospodárskej pôdy ukazuje teoretické nosné odvetvie hospodárstva obce. Nosným sektorom hospodárstva obce sa v posledných rokoch stal sektor služieb a obchodu.

Všetky pôdy sú v súkromnom vlastníctve, alebo vo vlastníctve obce a sú obhospodarované súkromnými podnikateľskými subjektmi.

Podniky primárneho sektora reprezentuje 12 súkromne hospodáriacich roľníkov a jedna spoločnosť so sídlom v obci, ktorá sa špecializuje na rastlinnú výrobu.

Miestni poľnohospodári obhospodarujú okrem pozemkov v katastri obce Keť pôdu aj v katastroch obcí Veľké Ludince, Farná, Málaš, Nýrovce a i. Väčšina poľnohospodárov vlastní aj poľnohospodársku techniku, ktorou zabezpečujú poľnohospodárske služby ostatným hospodárom (odvoz obilnín, orba, sejbá, postrekovanie, žatva).

V katastri obce hospodári okrem uvedeného ešte deväť spoločností.

Prevládajúcim spôsobom využitia pôdy v riešenom území je intenzívne poľnohospodárstvo.

Miestni poľnohospodári sa orientujú hlavne na rastlinnú produkciu a poskytovanie služieb poľnohospodárskymi mechanizmami.

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Okolité región patrí do vysoko produkčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie takmer všetkých poľnohospodárskych plodín. Rastlinná výroba regiónu sa prevažne zameriava na výrobu obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo), ktoré zaberajú plochu tradične viac ako 2/3 ornej pôdy. Ďalšími významnými komoditami sú olejniny (repka olejná, slnečnica), cukrová repa a ďateliny. K významným plodinám regiónu, pestovaným aj na ornej pôde aj v záhradách, patria zeleniny. Najviac sa pestujú uhorky, paprika, paradajky a kapusta. Pestovanie zelenín prebieha sčasti vo fóliovníkoch. K dôležitým hospodárskym plodinám riešeného územia patria aj zemiaky. Hektárové úrody poľnohospodárskych plodín v záujmovom území patria medzi najvyššie na Slovensku

V obci sú aj pestovatelia bylín, pestovatelia ovocia a zeleniny, ktorí vedľa predaj svojich produktov v rámci predaja z dvora, resp. na trhoviskách. V obci nie je vyznačené trhovisko, nepravidelní predajcovia môžu predávať svoj tovar na priestranstve pred poštou.

Včelárstvo

V Keťi sa chovu včiel venujú šiesti včelári.

Hlavný produkt je veľmi vzácny a zdravý med. Okrem toho sa produkuje vosk, medovina, propolis, v niektorých obciach okolitého regiónu aj materská kašička. Úroda je vystavená vplyvom počasia. V našom regióne sa med produkuje z kvetu repky olejnej, agáta, slnečnice. Sezóna sa končí na jeseň. V Keťi sa produkuje med hlavne z kvetu repky olejnej, slnečnice a agátu.

Produkcia sa odovzdáva sprostredkovateľom, ktorí vykupujú med podľa aktuálnych cien na trhu. Cena závisí od vyprodukovaného množstva medu a od sezónnych kultúrnych plodín, z ktorých je med vyprodukovaný (najdrahší med je v našom regióne agátový). Priemerná výkupná cena slovenského repkového medu sa kolíše okolo 2,7 Eur/kg, medu zo slnečnice okolo 2,8 Eur/kg.

Najväčšími problémami tohto odvetvia z ekonomického hľadiska sú nízke výkupné ceny medu, dovoz lacného čínskeho medu a celková nízka rentabilita výroby.

Dotácie včelárom poskytuje MP SR každoročne na základe počtu prezimovaných rodín (včelstiev) na opelovaciu činnosť. Výška dotácie je cca 1 Euro / 1 rodinu (včelstvo).

Včelári z obce patria pod Výrobnú-odbytovú družstvu slovenských včelárov so sídlom v Želiezovciach. Včelári v Keťi majú spolu 195 rodín.

Spolupráca medzi včelármi a poľnohospodárskymi subjektmi používajúcimi chemické postrekovanie rastlín je veľmi potrebná, nakoľko v nesprávnom čase používané nesprávne pesticídy sú hlavným dôvodom úhynu včelstiev, keďže nespôsobujú len totálny úhyn celých včelstiev, ale dlhodobo oslabujú životaschopnosť včelstiev. Problémy robia včelárom aj morené osivá.

Spotreba medu sa za posledných 10 rokov rástla na viac ako dvojnásobok.

Tab. č.12 – Včelári v Keti

Včelár	Počet včelstiev
Attila Dobai	85
Viliam Dobai	55
Gabriel Bényi	15
Ludovít Tankó	15
Ludovít Téglás	15
Vojtech Baka	10
Spolu	195

Rybolov

V katastrálnom území obce sú tri jazierka (umelo vytvorené chovné rybníky) vlastníctvo ktorých nepatrí obci: všetky sú v súkromnom vlastníctve (Agrofarma Budmerice, s.r.o.). V Keti je približne 10 športových rybárov, ktorí majú povolenie od *Slovenského rybárskeho zväzu*. Zväz v obci nemá miestnu organizáciu, rybári obce patria do MO v Leviciach. Každý zväz vydáva povolenie na rybolov na svoje revíry. Rybolov je možný na blízkej rieke Hron, kde sa vyskytujú takmer všetky nížinné druhy rýb: štika, zubáč, kapor, nosál, podustva, kapitálne balene, mreny, jalce a sumce.

Ďalší rozvoj odvetvia rybolovu je možný v kontexte rozvoja vidieckeho turizmu či agroturistiky.

Vinárstvo

Obec Keť patrí pod Nitriansku vinohradnícku oblasť, bližšie pod Želiezovský vinohradnícky rajón. Plocha registrovaných vinogradov patriacich pod Nitriansku vinohradnícku oblasť: 3 903 ha. Charakteristika územia: zrážky: 570 mm, priemerné teploty: 11,3°C, priemer počas vegetácie: 17,6°C, suma slnečného svitu počas vegetácie: 3 200 h, pôdne podmienky pre vinič a víno: pôdy s vysokým obsahom skeletu a minerálnym základom sú podkladom pre rozmanitosť vinogradov tejto oblasti.

Klimatické podmienky pre vinič a víno: veľmi teplý a suchý nížinný klimatický región. Heterogénny reliéf krajiny zapríčiňuje veľmi pestré mikroklimatické pomery pre variabilnosť vín.

Želiezovský vinohradnícky rajón – obce kategórie B1: Čaka, Farná, Hronovce, Keť, Kukučínov, Kuraľany, Malé Ludince, Nýrovce, Pastovce, Plavé Vozokany, Pohronský Ruskov, Sikenica, Šalov, Šarovce, Tekovské Lužany, Veľké Ludince, Zalaba, Zbrojníky, Želiezovce

Najpestovanejšie odrody pre tento región sú: Veltínske zelené, Rizling vlašský, Müller-Thurgau (biele odrody) a Svätovavrinecké, Frankovka modrá, Víno André (červené odrody).

Pestujú sa nasledovné odrody: Pesecká Leánka, Irsay Oliver, Otelo, Veltlín zelený.

Mnoho obyvateľov vlastní vinohrad s pivnicou či chalupou v blízkosti severnej časti intravilánu obce. Mnoho viničných domčekov je už v zanedbanom stave, chátra, pestovatelia postupne strácajú záujem o vinič, výrobu vína. Väčšina občanov, ktorý sa s hroznom zaoberá, pestuje hrozno a vyrába víno pre vlastnú konzumáciu, nie na predaj. Oživenie vinohradníctva, intenzívnejšie pestovanie viniča, pravidelné organizovanie ochutnávky mladého vína, príp. obaračkové slávnosti by mohli byť ďalším zdrojom príjmov obyvateľov a zaujímavým bodom agroturistiky. Predaj domáceho vína za určitých podmienok môže byť predmetom predaja z dvora.

Poľovníctvo

Obec (ako aj jej mikropriestor) poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov prakticky na celom svojom území, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála poľovnej zveri (srnec, zajac, bažant).

V Keti pôsobí poľovnícke združenie Balkán, ktoré patrí pod Obvodnú poľovnícku komoru Levice. Poľovným revírom je Keť, ktorá je bohatá na poľovnú zver.

V súčasnosti má toto združenie 7 členov.

Prínos poľovníkov spočíva v starostlivosti o divú zver v k. ú. obce, o poľovnícke revíry, sledovaní stavu jednotlivých druhov zvierat, v chove a lovení zveri, v dbaní na výkon práva poľovníctva. Pôsobia na zachovanie, zveľaďovanie, ochranu a optimálne využívanie genofondu zveri a ostatnej fauny ako

prírodného bohatstva. Združenie je v aktívnom kontakte s poľovníkmi a poľovníckymi združeniami z okolitých dedín a spolupracuje s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ktorých pozemky tvoria poľovnícky revír.

Z Hľadiska poľovníckej rajonizácie zasahujú na územie revíru PZ dva druhy poľovných oblastí: pre srnčí zver je to poľovná oblasť S VII Štiavnické pohorie s podoblasťou Levice a pre malú zver ide o oblasť M XI Želiezovce so svojimi podoblasťami.

V budúcnosti skrývajú v sebe odvetvia primárneho sektora realizáciu doteraz málo využitých možností a funkcií poľnohospodárstva – napr. orientáciu na jej mimoprodukčné funkcie, na *diverzifikáciu poľnohospodárskych činností* dotované Európskou úniou (napr. pestovanie energetických rastlín, agroturistika, ubytovanie v súkromí na rodinných farmách, lokálne spracovanie miestnych produktov a pod.).

V súčasnosti vždy väčší výraz dostane tzv. „**predaj z dvora**“, ktorého cieľom je umožniť lokálnym, domácim producentom potravín predávať konečnému spotrebiteľovi vo vlastnom mene a na vlastný účet svoje domáce, gazdovské, tradičné výrobky.

Domáci chov hospodárskych zvierat

V Keťi existuje niekoľko domácností a gazdov, ktorí sa venujú chovu hospodárskych zvierat: ošípaných, hydiny, hovädzieho dobytku, králikov, oviec, holubov. Niektoré majú aj kone, resp. iné zriedkavé hospodárske zvieratá. Sú aj voľné stajne, kde by sa tento chov mohol obnoviť. Rozbehnutie chovu potrebuje účinnejšiu komunikáciu a pravidelné konzultácie medzi chovateľmi a výkupnými, spracovateľskými závodmi, intenzívnejšie vzdelávanie chovateľov a propagáciu ich činnosti, resp. vybudovanie spolupráce medzi domácimi a zahraničnými chovateľmi.

Sekundárny sektor, výroba

Rozvoj priemyslu v mikropriestore obce (v obvodoch Želiezovce a Štúrovo) je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60-tych rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých a prevažne poľnohospodársky orientovaných oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v lokalizácii priemyslu v danom regióne uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Z odvetviach priemyslu má v dolnohronskom regióne v súčasnosti najväčšie zastúpenie spracovanie dreva a drevovýroba.

Priemyselná výroba obce Keť je slabá, druhý sektor zastupujú predovšetkým odvetvia nadväzujúce na miestne suroviny a na tradíciu výroby. Spracovateľský priemysel je v súčasnosti reprezentovaný jednou firmou, ktorá je spracovateľom dreva.

Terciárny sektor, služby

Nosným sektorom hospodárstva obce sa v posledných rokoch stal sektor služieb a obchodu. Poskytovanie služieb miestnymi podnikateľmi a maloobchod priamo na území obce je skromné, avšak vo väčšine prípadov sa rozvíjajú na základe živnostenského oprávnenia a v prevažnej miere v priestoroch vlastného rodinného domu.

Charakter služieb na základe prevažujúceho predmetu činností zapísaných do oprávnenia na podnikanie (v zátvorke: počet podnikateľských subjektov poskytujúcich danú službu):

- poštové služby (1)
- nákladná doprava (1)
- autooprava (1)
- pneuservis (1)
- finančné poradenstvo (1)

V obci Keť nie sú prevádzkované ubytovacie a stravovacie služby. Služby ako vývoz fekálií od občanov poskytuje obec.

Dôvodom pre úzku a nepestrú paletu služieb poskytovaných priamo v obci je absencia miestneho dopytu generujúceho dostatočné príjmy pre obživu daného podnikateľa.

Obchodno – predajné a pohostinské jednotky

Počet maloobchodných jednotiek v obci Keť je 4. V obci sa nachádzajú dve predajne rozličného tovaru (predávajú sa hlavne potraviny, mäsové výrobky, drogéria), jedno pohostinstvo a jedno presso.

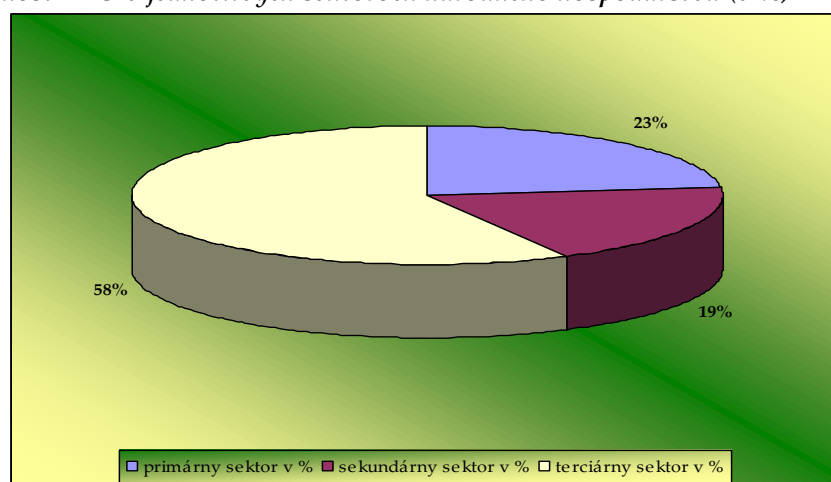
6.2. Trh práce

Zamestnanosť

Zamestnaní ľudia tvoria časť populácie ekonomicky aktívnych obyvateľov (ďalej len EAO). V obci Keť bolo k poslednému sčítaniu obyvateľov v roku 2011 ekonomicky aktívnym celkom 310 občanov, t.j. 44,1% z trvale bývajúceho obyvateľstva obce.

Jedným z ukazovateľov, charakterizujúcich zamestnanosť, je *miera ekonomickej aktivity* vyjadrená podielom EAO na obyvateľoch v produktívnom veku. Miera ekonomickej aktivity je za rok 2011 vysoká, 78,3%. To zn., že viac ako $\frac{3}{4}$ občanov v produktívnom vo veku je zárobkovo činná.

Graf č.10 - Zamestnanosť EAO v jednotlivých sektoroch národného hospodárstva (v %)

Zdroj: SODB, 2011

Ako to znázorňuje graf č.10, väčšina občanov pracovala v terciárnom sektore (v obchode a službách našlo uplatnenie 58% zárobkovo činného obyvateľstva). Sekundárny sektor (rôzne odvetvia priemyslu, ako napr. stavebníctvo, výroba, odvetvia výroby a rozvodu elektriny, vody a plynu) bol zastúpený 19 % - mi.

Tento podiel je v súčasnosti vyšší, nakoľko príležitosti zamestnania v okolitom regióne ponúkajú hlavne výrobné a spracovateľské podniky (v priemyselnom parku Géňa v blízkosti Levíc, v Leviciach, v Želiezovciach, či v maďarskom Ostrihome, Dorogu a Komárome, kde je zastúpený automobilový priemysel, výrobné a montážne firmy mobilných telefónov, elektronických zariadení a príslušenstva). Mnoho nezamestnaných našlo uplatnenie v zahraničí formou brigád v stavebníctve, niektorí vykonávajú opatrovateľskú službu (v Českej republike, v Rakúsku, v Nemecku). Najmenej občanov pracuje v primárnom sektore: v roku 2001 sa ich počet pohyboval okolo 70.

Čo sa týka dochádzky do práce, spomedzi zamestnaných občanov obce v dobe zisťovania údajov dochádzalo za prácou približne 1/4 EAO.

Nezamestnanosť

Aktuálnu štruktúru nezamestnaných charakterizujeme z hľadiska doby evidencie na úrade práce, vzdelanostnej úrovne a veku. Údaje o zaradení nezamestnaných do jednotlivých profesií podľa typu vzdelania neboli k dispozícii.

Tab. č.13 udáva štruktúru evidovaných nezamestnaných podľa dĺžky evidencie na úrade práce. V obci existuje tzv. ťažko zamestnávateľná skupina nezamestnaných, ktorí sú bez práce viac ako tri roky – táto skupina tvorí druhú najpočetnejšiu. Najviac obyvateľov je nezamestnaných krátkodobo – do jedného roka.

Tab. č.13 - Štruktúra evidovaných nezamestnaných k 31.12.2014

Počet UoZ	z toho ženy	v tom podľa dĺžky evidencie										
		0-3 mes.	4-6 mes.	7-9 mes.	10-12 mes.	13-18 mes.	19-24 mes.	25-30 mes.	31-36 mes.	37-42 mes.	43-48 mes.	nad 48 mes.
64	33	2	2	4	4	5	7	1	1	2	2	34
v %	51,56	3,13	3,13	6,25	6,25	7,81	10,94	1,56	1,56	3,13	3,13	53,13

Zdroj: ÚPSVaR, Levice, 2015

Tab. č.14 - Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa dosiahnutého vzdelania k 31.12.2014

Počet UoZ	z toho ženy	v tom podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania					
		Neukončené základné vzdelanie	Základné vzdelanie	Stredné odborné vzdelanie	Úplné stredné odborné vzdelanie	Úplné stredné všeobecné vzdelanie	Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa
64	33	3	12	33	11	4	1
v %	51,6	4,7	18,8	51,6	17,2	6,3	1,6

Zdroj: ÚPSVaR, Levice, 2015

Tab. č.15 znázorňuje vekovú štruktúru evidovaných nezamestnaných, z ktorej je zrejmé, že najväčšiu skupinu nezamestnaných tvoria osoby do 55 rokov (78 %). Sú to generácie, ktoré živia rodinu, majú najviac sily. Nezamestnaní občania v pred dôchodkovom veku sú najproblémovnejšími skupinami z hľadiska uplatnenia na trhu práce, nakoľko nezamestnaní v takomto veku majú najmenšiu šancu nájsť vhodné pracovné miesto. Značný podiel nezamestnaných mladého až stredného veku má vážne sociálne dôsledky a dôsledky na psychický (a zdravotný) stav týchto nezamestnaných.

Tab. č. 15 – Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných

Počet UoZ	z toho ženy	v tom podľa dĺžky evidencie										
		0-3 mes.	4-6 mes.	7-9 mes.	10-12 mes.	13-18 mes.	19-24 mes.	25-30 mes.	31-36 mes.	37-42 mes.	43-48 mes.	nad 48 mes.
64	33	2	2	4	4	5	7	1	1	2	2	34
v %	51,56	3,13	3,13	6,25	6,25	7,81	10,94	1,56	1,56	3,13	3,13	53,13

Zdroj: ÚPSVaR, Levice, 2015

Obec Keť aktívne opatrenia trhu práce poskytované ÚPSVaR, ktorý poskytuje obciam príspevky na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec: je to podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného občana, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi.

6.3 Rekreačný potenciál, cestovný ruch

Z hľadiska turistiky obec Keť nemá v súčasnosti merateľný význam, má ale istý rekreačný potenciál, ktorý je t.č. málo využitý.

V záujme budúceho hospodárskeho a sociálneho rozvoja má pre obec Keť význam investovanie do infraštruktúry vidieckeho turistického ruchu, resp. do výstavby rekreačných zariadení. Obec má bohatý potenciál pre pokojný oddych strávený v tichom a malebnom prostredí, pre absolvovanie pešej turistiky a cykloturistiky. Nachádza sa v blízkosti viacerých termálnych prameňov.

V Keťi môže ísť teda o rozvoj výletného, víkendového, resp. prázdninového miestneho turistického ruchu, ďalej o cykloturistiku. Využitím historických hodnôt obce a mena jej významných rodákov má Keť šancu na rozvoj kultúrneho turizmu.

Dotazníkový prieskum preukázal záujem miestneho obyvateľstva o rozvoj miestne významného turistického ruchu, o rozšírenie možností oddychu, o budovanie cyklotrás.

Pre existenciu vidieckeho cestovného ruchu v obci je nevyhnutný poznať primárnu a sekundárnu ponuku a mať dobrú komunikačnú dostupnosť, ktorá umožňuje prístup do obce.

Primárna ponuka

Primárna ponuka zahŕňa geografické, prírodné a kultúrno-historické danosti obce.

Geografický potenciál obce predstavuje výhodná poloha obce v blízkosti slovensko-maďarskej hranice (25 km), ďalej blízkosť centra regiónu (20 km) a blízkosť dôležitého dopravného ťahu - komunikácia prvej triedy č. I/76 spája Želiezovce so Štúrovom, resp. Budapešťou (88 km od obce Keť) a je vzdialená od obce 7 km.

Blízkosť rýchlo sa rozvíjajúceho kúpeľného mesta Štúrovo a jeho narastajúcej návštevnosti znamená v súčasnosti nárast dopytu po ubytovacie a stravovacie služby a vytvára predpoklady pre rozvoj tejto obce prostredníctvom širokej ponuky neobývaných domov rôzneho veku, resp. prostredníctvom vytvorenia možností ubytovania v súkromí.

Obec leží na dôležitom spojovacom dopravnom ťahu č. III/51012, ktorá prepája cesty prvej triedy č. I/75 a I/76.

Prírodné podmienky v prípade obce Keť tvorí v prvom rade malebné a pokojné prírodné prostredie vhodné na oddych, bohatá zeleň v intraviláne obce, potok Kvetnianka prechádzajúca stredom katastra a vtekajúca do Hrona, sústava chovných rybníkov v západnej a vo východnej časti katastra obce bohaté na vtáctvo a pobrežnú vegetáciu, resp. dostatok nevyužitého priestoru na vybudovanie ďalších rekreačných plôch v intraviláne obce (voľné plochy na vytvorenie parkov, pre výstavbu športových plôch, výstavbu detského areálu a pod. Peknú panorámu okolia dotvárajú orné pôdy, vinohradnícke lokality, blízke pohorie Börzsöny. Blízky Hron (7 km) a jeho okolie umožňuje jeho využitie na rybolov, kanoistiku, splav Hrona, stanovanie, organizovanie súťaží, táborov a pod.

Kultúrno – historický potenciál obce tvorí v súčasnosti reformovaný kostol, rímskokatolícky kostol, tri pomníky a nepatrné množstvo zachovalej pôvodnej ľudovej architektúry. Kultúrne dedičstvo obce Keť – tradície a ľudové piesne, resp. tance - sa zachováva a šíri vďaka speváckemu zboru Pacsirta a detskej folklórnej skupine účinkujúcej v miestnej ZŠ. Obec má okrem menovaného speváckeho zboru aj cirkevný komorný spevácky zbor. Medzi kultúrno-osvetové zariadenia obce patrí kultúrny dom a knižnica.

Obec Keť má aj významného rodáka: v r. 1870 sa v tejto obci narodil zakladateľ najslávnejšej cimbalovej dielne 20. st., Lajos Bohák st. Jeho zásluhy v oblasti výroby cimbalov a celosvetovo známe meno obohacujú doteraz nevyužitý kultúrny potenciál obce.

Sekundárna ponuka zahŕňa supraštruktúru, teda ubytovacie a stravovacie zariadenia, infraštruktúru cestovného ruchu, technickú a dopravnú infraštruktúru.

V obci sa ubytovacie zariadenia typu penzión, motel alebo hotel a stravovacie zariadenia typu bar, bistro, motorest, jedáleň alebo reštaurácia v súčasnosti nenachádzajú a nie sú vytvorené ani podmienky pre možnosti stravovania. Jediným zariadením poskytujúcim občerstvenie formou nealkoholických nápojov je preso. V Keťi nie je ani objekt typu ľudový dom, múzeum, pamätná izba.

Riešením by v oblasti ubytovania návštevníkov bolo rozvoj ponuky ubytovania v súkromí, podporovaný EÚ v novom programovacom období alebo vytvorenie penziónu formou rekonštrukcie neobývaných budov vhodných na rekreačné účely.

II. ANALÝZA SITUÁCIE V OBCI

7. SWOT ANALÝZA

Východiskom pre formulovanie rozvojových cieľov, zámerov a stratégie rozvoja obce je SWOT analýza (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Predstavuje jednoduchú, a pritom výstižnú, vyčerpávajúcu a objektívnu charakteristiku silných a slabých stránok (vnútorná analýza) skúmanej oblasti a jej možných príležitostí a ohrození (vonkajšia analýza). Svojím obsahom poskytuje SWOT analýza poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja obce a naopak, ktorým je v navrhovanej rozvojovej stratégii potrebné čeliť, resp. ich eliminovať.

Silné stránky zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody pre rôzne typy rozvojových aktivít, slabé stránky sú ohrozujúce, limitujúce.

Príležitosti ako možnosti a potenciál rozvoja spolu s ohrozeniami ako rizikami vonkajšieho prostredia môžu mať pravdepodobné účinky na strategický rozvoj územia.

Analýza rozvojového potenciálu obce formou SWOT analýzy bola spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a dotazníkového prieskumu uskutočňovaného medzi jednotlivými domácnosťami.

Silné stránky	Slabé stránky
Poloha a prírodné prostredie <ul style="list-style-type: none"> • mierne, teplé ovzdušie, prírodné bohatstvo (voda, flóra, fauna), bohatá sídelná vegetácia • dostatok spodných a povrchových vôd • čisté ovzdušie bez zdrojov hluku a vibrácií • existencia separovaného zberu odpadov • biokoridory, biocentrá miestneho a regionálneho významu • dobrá geografická poloha (blízkosť dôležitých komunikačných ťahov) • blízkosť hranice s Maďarskom • blízkosť Budapešti Ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none"> • hodnotné ľudské zdroje (bilingválnosť, pracovitosť) • národnostne homogénne územie • nízka rozvodovosť obyvateľstva • ponuka nízkokvalifikovanej pracovnej sily z radov nezamestnaných • neprítomnosť sociálne neprispôsobivých občanov • odborníci so značnou praxou v oblasti chovu hospodárskych zvierat, domácich zvierat, pestovania ovocia, liečivých rastlín, včiel Kultúra a spoločenský život <ul style="list-style-type: none"> • škola a škôlka v obci – starostlivosť o deti v mieste bydliska, príprava programov • rozvinuté medzinárodné vzťahy obce • kultúrne zázemie – rodisko hudobníka Lajosa Boháka • záujem ľudí o kultúrne aktivity a šport, 	Poloha a prírodné prostredie <ul style="list-style-type: none"> • úplne odlesnený extravilán obce • chýbajúce vetrolamy popri poľných cestách -> veterná erózia • verejná zeleň potrebuje revitalizáciu a doplnenie • nelegálne skládky odpadu v zeleni, neznámi páchatelia • rozmáhajúci sa nelegálny výrub stromov • nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energie • absencia systému zberu a kompostovania zeleného odpadu • absencia pouličného zberu separovaného odpadu (verejné kontajnéry pre jednotlivé komodity) • konvenčný spôsob obhospodarovania ornej pôdy, kontaminácia pôdy agrochemikáliami • nie je vyriešené čistenie odpadových vôd • neexistuje alternatíva na miesto rekultivovanej skládky TKO • nepoužívanie sankčných nástrojov na potrestanie ilegálnych znečisťovateľov prírody Ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none"> • nízka vzdelanostná úroveň väčšiny občanov - vysoký podiel obyvateľov so základným a s učňovským vzdelaním bez maturity; nízky podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním • vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom, neskôr v poproduktívnom veku

<p>spoločenský život, aktívni ľudia</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecné noviny • dostatočný počet neziskových organizácií v obci <p>Ekonomická základňa</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvinuté poľnohospodárstvo, hustá koncentrácia poľnohospodárskej výroby • kvalitná vysoko produkčná orná pôda • vhodné podmienky na rozvoj miestneho spracovania produktov • dopravná dostupnosť strategických zamestnávateľov v regióne, blízkosť turistického centra Štúrovo • nízky počet ťažko zamestnateľných vrstiev obyvateľstva • veľké množstvo neobývaných domov • možnosti samozamestnávania v stavebníctve • vhodné podmienky pre pestovanie viniča hroznorodého a teplomilných plodín, ako aj ovocia • malebné prírodné prostredie • možnosti a tradícia rybolovu, poľovníctva, cyklistiky a jazdeckta • tradícia pestovania ovocia a zeleniny, liečivých rastlín, hrozna, výroby vína • existujúce voľné plochy na pestovanie liečivých rastlín • existencia niekoľkých chovateľov (hydina, ošípané, hovädzí dobytok, ovce, zajace, včely) <p>Infraštruktúra, občianska vybavenosť</p> <ul style="list-style-type: none"> • plyn a verejný vodovod v obci • existencia základných objektov občianskej vybavenosti (obecný úrad, KD, knižnica, pošta, škola) • upravené verejné priestranstvá, cintoríny, veľa zelene • voľné objekty pre rozvoj sociálnych služieb 	<ul style="list-style-type: none"> • dlhodobý prirodzený úbytok obyvateľstva • odliv vysokovzdelaných mladých ľudí • nesúdržnosť obyvateľov obce • absencia administratívnej kapacity a lídrov pre prípravu a implementáciu projektov, resp. riadenie investícií • slabá informovanosť obyvateľov o možnostiach podpory komunitných aktivít • absencia obecnej polície, resp. regulácie verejného poriadku v obci <p>Kultúra a spoločenský život</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatok atraktívnych kultúrnych programov a programov na využitie voľného času • slabá propagácia obce • slabá informovanosť obyvateľov o možnostiach podpory komunitných aktivít <p>Ekonomická základňa</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatok pracovných miest v mieste bydliska • chýbajúca sekundárna ponuka cestovného ruchu (stravovacie, ubytovacie a informačné služby) • nízka kúpyschopnosť obyvateľstva • nízka podnikateľská aktivita • chýba diverzifikácia poľnohospodárskej výroby • nedostatočná (takmer nulová) propagácia obce (ani spoločná v rámci regiónu) • pretrvávajúca dlhodobá nezamestnanosť (hlavne ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva) • chýbajú cyklotrasy v regióne • vysoká miera nezamestnanosti • absencia ubytovacích možností • vysoká miera dochádzky za prácou • tvorba pridanej hodnoty miestnymi podnikateľmi v iných regiónoch • vysoká nákladovosť výroby (vstupy, dane, odvody, mzdy, úvery) • chátrajúce viničné domčeky • absencia propagácie, podpory, dostatku informácií pre chovateľov hospodárskych zvierat <p>Infraštruktúra, občianska vybavenosť</p> <ul style="list-style-type: none"> • chýba odvedenie a čistenie odpadových vôd (verejná kanalizačná sieť a ČOV)
---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • zničené, resp. chýbajúce chodníky, nevyhovujúci technický stav existujúcich • kvalita miestnych ciest je zaostávajúca • technické riešenie existujúcich verejných parkovacích plôch v intraviláne obce je nevyhovujúce • hlavná cesta – neobmedzená rýchlosť jazdy - nehodová lokalita • zlý technický stav verejného osvetlenia • zlá dopravná dostupnosť okolitých miest hromadnými dopravnými prostriedkami (nízka frekvencia dopravných spojov) • technický stav a vek prvkov miestneho rozhlasu • chýbajúce informačné smerové tabule pri dôležitých odbočkách • nedokončené spevnené cesty spájajúce susedné obce • vzdialenosť od okresného mesta (39 km) • vysoká cena energeticky nenáročných technológií
Príležitosti	Ohrozenia
Poloha a prírodné prostredie <ul style="list-style-type: none"> • uskutočňovanie kontrolnej činnosti vo všetkých zložkách životného prostredia (spoločný postup susedných obcí) • príprava strategických dokumentov ochrany ŽP (napr. Krajinno-ekologický plán) • zriadenie obecnej kompostárne • podpora projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách (EÚ a domáce zdroje) • zvýšenie informovanosti občanov o stave životného prostredia na území obce a dôležitosti a spôsoboch jeho ochrany • zriadenie zberného dvora • existuje podpora na zvyšovanie miery využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej energie, energie zo spaľovania slamy, bioplynu) • vybudovanie cyklotrasy • spolupráca občanov v oblasti skrášľovania obce • rozmiestňovanie verejných kontajnerov na separovaný odpad • sieť malých grantov pre obec a neziskovky na úpravy verejných priestranstiev a doplnenie mobiliáru • ekologizácia poľnohospodárstva • informačná kampaň v záujme ochrany životného prostredia 	Poloha a prírodné prostredie <ul style="list-style-type: none"> • neúspech v zdaní ľahostajnosti občanov voči ochrane ŽP, nízka občianska participácia, nízka ekologická uvedomelosť • pokračovanie v devastovaní ŽP • veterná erózia • chemická zimná údržba komunikácií • extrémne výkyvy počasia • sťažené podmienky na získanie podpory pre projekty • nárast množstva komunálnych odpadov • znižovanie úrodnosti pôdy, neúspešný boj proti škodcom úrody • narastajúca kontaminácia pôdy • ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch • vytváranie divokých skládok odpadu • nedostatok podporných programov pre vidiecke prostredie Kultúra a spoločenský život <ul style="list-style-type: none"> • nezáujem miestnych ľudí o dianie v obci • nespokojnosť, nesúdržnosť obyvateľov • pokles lokálpatriotizmu • slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeniach v obci Ľudské zdroje <ul style="list-style-type: none"> • rastúca dlhodobá nezamestnanosť • nárast sociálno-patologických javov,

<p>Kultúra a spoločenský život</p> <ul style="list-style-type: none"> • viacero kultúrno-spoločenských akcií (napr. divadelné predstavenia, premietanie, výstavy) • rozvoj športových aktivít • existencia malých grantov na rozvoj kultúrnych, spoločenských a športových aktivít • zriadenie domu ľudovej kultúry alebo pamätného domu • aktívnejšie zapojenie sa do aktivít mikroregiónu Kvetnianka • vytvorenie NO s cieľom absorbovania podpory na verejnoprospešné účely • rozvoj kultúrneho života, spájanie obyvateľov obce <p>Ľudské zdroje</p> <ul style="list-style-type: none"> • vzdelávacie možnosti v mieste bydliska • zakladanie a podpora aktivít neziskových organizácií • zvýšenie informovanosti obyvateľov obce (nová webstránka, sociálne siete) • rozšírenie siete sociálnych aktivít so zameraním na starých a sociálne odkázaných • využitie štrukturálnych fondov (hlavne ESF) pre rast kvality ľudských zdrojov (vzdelávacie aktivity) • aktivizovanie občanov a ich zapojenie do rozhodovania na miestnej úrovni <p>Ekonomická základňa</p> <ul style="list-style-type: none"> • miestne spracovanie miestnych produktov (napr. zriadenie sušiarne, mraziarne, baliarne alebo konzervárne pre ovocie a zeleninu v rámci využitia miestnych špecialít na výrobu zaujímavých výrobkov chýbajúcich na trhu) • blízkosť rieky Hron (rozvoj víkendovej, prázdninovej turistiky, splavovanie Hrona, rybolov); blízkosť kúpeľného mesta Štúrovo • podpory EÚ na rekonštrukciu rodinných domov pre vytvorenie ubytovacích kapacít v súkromí • samozamestnávanie • predaj z dvora • propagácia obce, resp. zriadenie informačného portálu • obnova neobývaných domov • vyjasnenie vlastníckych vzťahov • pozemkové úpravy • štátne grantové schémy, zdroje EÚ a iné mimorozpočtové zdroje na podporu rozvoja malých podnikateľských aktivít 	<p>existenčné problémy rodín</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízky prirodzený prírastok • neúspešná snaha zastaviť „pracovnú“ migráciu mladých a vzdelaných ľudí do miest • neúspešná snaha zastaviť „pracovnú“ migráciu mladých a vzdelaných ľudí do miest • oslabenie ľudského, kultúrneho kapitálu a v konečnom dôsledku celkového sociálneho kapitálu obce • vykupovanie neobývaných domov nedisciplinovanými a nízko vzdelanými cudzími ľuďmi, ktorí sa prisťahujú do obce a nepodieľajú sa na zveľadovaní a ochrane majetku obce • problémy pri zaraďovaní rizikových skupín (absolventi, mladiství, ZŤP občania, osoby staršie ako 50 rokov, ženy po materskej dovolenke) do pracovného pomeru • zvyšujúci sa podiel sociálne odkázaných obyvateľov • pretrvávajúce zlé medziľudské vzťahy • nárast počtu rómskych obyvateľov, dehomogenizácia obyvateľstva • drogy, omamné látky a mládež • stiahnutie výkonu špecializovanej štátnej správy do vzdialených centier <p>Ekonomická základňa</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektová nepripravenosť podnikateľov • vysoká administratívna a finančná náročnosť získania dotácie • strata záujmu obyvateľov o pestovanie ovocia, zeleniny, viniča • strata záujmu miestnych o oživenie chovu hospodárskych zvierat • zvyšovanie odvodových povinností podnikateľov • politická klíma, časté zmeny legislatívy, neprehľadný právny systém • pokles konkurencie schopnosti miestnych mikropodnikateľov, pokles dopytu • nárast cien vstupov; vysoké náklady na založenie nového podnikania, resp. výroby • konkurencia vyspelejších, väčších alebo známejších obcí v regióne dolného Pohronia • potenciál dlhodobo ostáva len potenciálom, nevyužíva sa dostatočne a je ohrozený postupným zánikom fyzických ale aj kultúrnych hodnôt
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • podpora EÚ pre začínajúcich podnikateľov a mladých farmárov • vidiecky turizmus, agroturistika • diverzifikácia poľnohospodárstva • predaj z dvora – intenzívna podpora a propagácia • vytvorenie trhoviska v obci • záujem zahraničných turistov o región • podporné programy Európskej únie a iných sponzorov v oblasti rozvoja a vidieckeho turizmu • príjmy z chovu hospodárskych zvierat, včelárstva, farmárčenia, pestovania ovocia a zeleniny, húb, hrozna a výroby vína • vzdelávacie aktivity farmárov • odbytové družstvá, propagácia chovu, medzinárodné vzťahy • návrat k tradičným spôsobom výroby a spracovania miestnych produktov <p>Infraštruktúra, občianska vybavenosť</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobudovanie chýbajúcej, rekonštrukcia existujúcej infraštruktúry (dom smútku, rozhlas, cesty) • ponuka zdravotníckych služieb (občasná ordinácia lekára, lekáreň) • vytvorenie komunitného centra • vybudovanie mobilného pódia • ďalšia bytová výstavba • vybudovanie informačného systému obce 	<ul style="list-style-type: none"> • nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy k pozemkom a budovám <p>Infraštruktúra, občianska vybavenosť</p> <ul style="list-style-type: none"> • projektová nepripravenosť k potrebným investíciám (rekonštrukcia, resp. výstavba objektov) • nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre spolufinancovanie rozvojových projektov • uplatnenie iných hľadísk pri rozhodovaní pri posúdení projektov na úkor odborných • rušenie autobusových spojov do okresného mesta • zaostávanie výstavby a modernizácie cestných sietí v regióne
--	--

8. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

8.1. Audit problémov - najdôležitejšie problémy

V oblasti ľudských zdrojov

Obyvateľstvo obce Keť starne, tento proces bude aj pokračovať v dôsledku nízkej pôrodnosti a prirodzeného prírastku, resp. odlivu mladých z obce za prácou. Živitelia rodín odchádzajú za prácou na dlhodobšie pobyty a v obci zostávajú ženy, deti a dôchodcovia, čo je negatívny jav pre život rodín ale aj obce.

Starnutie obyvateľstva má za následok zvýšenie dopytu po sociálnych službách.

V obci je vysoká migrácia – v súčasnosti trvá trend vysťahovania mestského obyvateľstva na vidiek, resp. odsťahovania sa rodín za prácou do miest alebo iných obcí.

Existencia ťažko zamestnávateľnej skupiny obyvateľstva – s nízkou vzdelanostnou úrovňou, s dlhodobou nezamestnanosťou, stratou pracovných návykov.

Nízka vzdelanostná úroveň väčšiny obyvateľstva.

Existujúce **ľudské zdroje** možno efektívne zapojiť do rozvoja terciálnej sféry podporou podnikania (vzdelávanie, kurzy, školenia, pomoc pri vypracovaní projektov, rozširovanie internetovej gramotnosti a pod.).

V oblasti kultúry a spoločenského života

V obci je dopyt po pestrejšie možnosti športového vyžitia a viac kvalitnejších podujatí – chýbajú akcie napr. typu výstava, divadelné predstavenie, premietanie. Dom kultúry bol v r. 2015 obnovený, modernizovaný. Granty na podporu kultúrno-spoločenských podujatí sú málo využité. V obci je silné kultúrne zázemie: deti základnej školy sa aktívne zapájajú do práce tanečného súboru Nádas v blízkej obci, podieľajú sa na tvorbe kultúry v obci. Nevyužívané historické zázemie – Keť je rodiskom významného cimbalistu – zakladateľa najznámejšej dielne na výrobu cimbalov v 20. storočí: Lajos Boháka.

V oblasti infraštruktúry a občianskeho vybavenia

V Keťi nie je vybudovaná kanalizácia, nie je vybudovaná ani čistička odpadových vôd. Technický stav miestnych ciest patrí tiež medzi väčšie nedostatky.

Nedobudovaná technická infraštruktúra – chýbajúca kanalizácia je istým obmedzením v oblasti zvyšovania kvality života obyvateľov obce. Spolu s absenciou čistiarny odpadových vôd je významným indikátorom pre vstup investorov do oblasti.

Bytový fond je pomerne zastaraný, jedna tretina domov bolo postavených pred 70 rokmi. Nevyhovujúci je aj technický stav starých – najmä neobývaných budov. Z objektov občianskej vybavenosti potrebuje rekonštrukciu dom smútku, niektoré autobusové zastávky, miestny rozhlas, budova školy a materskej školy a obecný úrad.

V oblasti ochrany prírody a životného prostredia

Nízka ekologická uvedomelosť obyvateľov obce má významný vplyv na stav životného prostredia. Nárast množstva odpadov vyvoláva potrebu efektívnejšieho zberu triedeného odpadu, zvýšenie množstva vytriedených zložiek z komunálneho odpadu. Vzniká potreba informačnej kampane medzi obyvateľmi v oblasti ochrany prírody a správneho zaobchádzania s odpadmi, resp. potreba vybudovania zberného dvora.

Intenzívny spôsob hospodárenia, nadmerné používanie agrochemikálií má negatívny vplyv na kvalitu podzemných vôd, nepriamym spôsobom aj na kvalite potravín, tým pádom aj na zdravie obyvateľov.

V oblasti ekonomiky a hospodárstva obce

Najväčším problémom v obci je nezamestnanosť, resp. nutnosť dochádzania za prácou mimo hranice obce, resp. regiónu.

V obci je malý rozsah služieb (dve obchody s potravinami, pohostinstvo, presso).

Nízka konkurencieschopnosť miestnych mikropodnikov, predajcov z dvora oproti silným veľkoobchodným reťazcom.

Chýbajúca sekundárna ponuka cestovného ruchu (stravovanie, ubytovanie, informovanie návštevníkov).

Pridaná hodnota sa netvorí v obci.

8.2. Kľúčové problémy – matrica problémov

Z auditu územia, dotazníkového prieskumu uskutočňovaného medzi obyvateľmi obce a SWOT analýzy vyplývajú nasledovné potreby:

- Stav existujúcich a absencia prvkov základnej infraštruktúry, občianskej vybavenosti a základných služieb
- Lepšie využívanie miestnych zdrojov v záujme tvorby pracovných miest a generovania príjmov
- Trvalo udržateľný rozvoj životného prostredia, budovanie jeho ekologickej stability
- Rekreačné možnosti, kultúra, turizmus
- Posilnenie ľudského potenciálu

9. ANALÝZA VÄZIEB NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY VÚC

9.1. PHSR VÚC

Prehľad navrhovaných priorít, cieľov a opatrení (relevantné z hľadiska PHSR obce Keť sú vyznačené podčiarknutím):

☐ **Priorita I. Hospodárstvo**

☐ Strateg. cieľ Dlhodobý stabilný ekonomický vývoj založený na diverzifikovanej štruktúre s prevahou odvetví produkujúcich vysokú pridanú hodnotu a odvetví využívajúcich endogénne zdroje kraja. Ekonomickou výkonnosťou bude kraj patriť do prvej polovice v rámci Slovenskej republiky.

☐ Špec. cieľ 1 Podpora výskumu a vývoja vrátane transferu výsledkov a technológií do praxe

☐ Opatrenie 1.1 Rozvoj a podpora výskumných, technologických centier, parkov a inkubátorov

☐ Opatrenie 1.1 Rozvoj a podpora výskumných, technologických centier, parkov a inkubátorov

☐ Opatrenie 1.2 Posilnenie spolupráce vedeckých a výskumných inštitúcií vrátane vysokých škôl s komerčnou sférou so zameraním na aplikovaný výskum

☐ Špec. cieľ 2 Vytváranie podmienok pre príchod nových investorov a rozvoja priemyselných odvetví s vyššou tvorbou pridanej hodnoty

☐ Opatrenie 2.1 Rozvoj a podpora priemyselných parkov a podnikateľských zón

☐ Opatrenie 2.2 Podpora rozvoja priemyselných odvetví s vyššou tvorbou pridanej hodnoty

☐ Špec. cieľ 3 Podpora malého a stredného podnikania

☐ Opatrenie 3.1 Podpora malého a stredného podnikania so zreteľom na podporu výrobných aktivít

☐ Opatrenie 3.2 Vytvorenie systému na poskytovanie informácií a poradenstva pre rozvoj výrobných aktivít na území kraja

☐ Špec. cieľ 4 Podpora cestovného ruchu

☐ Opatrenie 4.1 Skvalitnenie služieb a infraštruktúry pre podporu rozvoja cestovného ruchu

☐ Opatrenie 4.2 Tvorba produktov cestovného ruchu a ich propagácia

☐ Špec. cieľ 5 Využitie energetického potenciálu kraja

☐ Opatrenie 5.1 Podpora využívania vlastných zdrojov energie v kraji

☐ **Priorita II. Ľudské zdroje**

☐ Strateg. cieľ Dlhodobý vyvážený rast vzdelanostnej úrovne sprevádzaný zvyšovaním celkovej zamestnanosti s osobitným zreteľom na ohrozené skupiny obyvateľov. Zvyšovanie kvality a dostupnosti poskytovaných sociálnych a zdravotných služieb. Budovanie efektívnych systémov pre regionálnu a miestnu samosprávu. Rozvoj spolupráce na regionálnej, nadregionálnej, resp. medzinárodnej úrovni prostredníctvom podpory formovania partnerstiev.

☐ Špec. cieľ 1 Zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva a rozvoj systému celoživotného vzdelávania

☐ Opatrenie 1.1 Harmonizácia vzdelávania v kraji v súlade s požiadavkami trhu práce

☐ Opatrenie 1.2 Podpora rozvoja a dostupnosti celoživotného vzdelávania v rámci kraja

☐ Špec. cieľ 2 Sociálny rozvoj

☐ Opatrenie 2.1 Zaistenie dostupnosti a variability sociálnych služieb, deinštitucionalizácia a humanizácia sociálnych služieb

☐ Opatrenie 2.2 Zaistenie dostupnosti a variability zdravotnej starostlivosti, deinštitucionalizácia a humanizácia

☐ Opatrenie 2.3 Podpora kultúrneho, športového a spolkového života v regióne

☐ Opatrenie 2.4 Zníženie výskytu sociálno-patologických javov

☐ Špec. cieľ 3 Zvyšovanie kvality služieb verejnej správy

☐ Opatrenie 3.1 Zavedenie new public managementu na regionálnej úrovni

☐ Opatrenie 3.2 Spoločný rozvoj medzinárodných a cezhraničných sietí, partnerstiev

☐ Opatrenie 3.3 Podpora rozvoja partnerstiev, programového a projektového plánovania a riadiacich kapacít

☐ **Priorita III. Pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka**

☐ Strateg. cieľ Konkurencieschopný agropotravinársky sektor budovaný na synergii rôznych typov a foriem poľnohospodárskych a potravinárskych podnikov, vytvárajúci inovatívne prostredie na vidieku, prispievajúci k tvorbe pracovných príležitostí a k zodpovedajúcej kvalite života vidieckeho obyvateľstva.

☐ Špec. cieľ 1 Rozvoj multifunkčného poľnohospodárstva

☐ Opatrenie 1.1 Podpora aktivít poľnohospodárskych podnikov zameraných na diverzifikovanie výroby poľnohospodárskeho a nepoľnohospodárskeho charakteru

☐ Opatrenie 1.2 Podpora vedy a výskumu a transferu poznatkov v oblasti pôdohospodárstva a rozvoja vidieka

☐ Opatrenie 1.3 Podpora vytvárania vhodného agroenvironmentálneho prostredia

☐ Špec. cieľ 2 Podpora rozvoja sociálneho kapitálu v poľnohospodárstve a na vidieku

☐ Opatrenie 2.1 Podpora rozvoja územných partnerstiev medzi podnikateľmi na vidieku a územnými samosprávami

☐ Opatrenie 2.2 Podpora sieťovania kľúčových aktérov a budovania povedomia o miestnych a regionálnych produktoch

☐ Opatrenie 2.3 Podpora tradičnej spolkovéj a záujmovej činnosti

☐ Špec. cieľ 3 Regenerácia vidieckych sídiel

☐ Opatrenie 3.1 Podpora regenerácie vidieckych sídiel a urbanizmu vidieka

☐ Opatrenie 3.2 Podpora tradičnej spolkovéj a záujmovej činnosti

☐ Opatrenie 3.3 Podpora zabezpečenia kvalitných a dostupných služieb na vidieku

☐ **Priorita IV. Infraštruktúra**

☐ Strateg. cieľ Modernizácia a zvýšenie bezpečnosti dopravnej infraštruktúry v prostredí transeurópskeho dopravného systému. Zlepšenie dostupnosti a zvýšenie atraktivity miest a obcí Nitrianskeho kraja a dobudovanie energetickej a informačnej infraštruktúry kraja. Budovaním modernej sociálnej infraštruktúry vytváranie podmienok pre zvyšovanie kvality života občanov.

☐ Špec. cieľ 1 Skvalitnenie regionálnej dopravnej infraštruktúry a jej napojenie na nadregionálne siete

☐ Opatrenie 1.1 Budovanie a rozširovanie siete rýchlostných ciest a ciest I. tr. vrátane výstavby obchvatov miest a obcí

☐ Opatrenie 1.2 Modernizácia a rekonštrukcia ciest II. a III. tr. a napojenie na nadradenú dopravnú infraštruktúru

☐ Opatrenie 1.3 Modernizácia železničnej siete regionálneho a medzinárodného významu

☐ Opatrenie 1.4 Vytvorenie podmienok pre využitie vodných ciest regionálneho a medzinárodného významu

☐ Opatrenie 1.5. Vytvorenie podmienok zníženie environmentálnych dôsledkov výstavby a prevádzky dopravnej infraštruktúry

☐ Špec. cieľ 2 Zlepšenie dostupnosti a kvality informačných a komunikačných technológií (IKT)

☐ Opatrenie 2.1 Podpora rozvoja telekomunikačných a prenosových sietí pre podporu informačnej a komunikačnej infraštruktúry

☐ Špec. cieľ 3 Skvalitnenie sociálnej infraštruktúry

☐ Opatrenie 3.1 Podpora modernizácie zariadení sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti

☐ Opatrenie 3.2 Modernizácia školských a kultúrnych zariadení

☐ **Priorita V. Životné prostredie**

☐ Strateg. cieľ Udržateľný rozvoj územia zabezpečený znižovaním rizika vzniku resp. zmierňovaním negatívnych dopadov vplyvujúcich na kvalitu zložiek životného prostredia, prostredníctvom budovania a rozvoja zariadení environmentálnej infraštruktúry a zvyšovaním environmentálneho povedomia obyvateľov kraja..

☐ Špec. cieľ 1 Zvýšenie environmentálnej rovnováhy v krajine a ochrana pred živelnými pohromami

☐ Opatrenie 1.1 Zabezpečenie ochrany územia pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení

☐ Opatrenie 1.2 Realizácia opatrení a programov na ochranu prírody a krajiny

▣ Špec. cieľ 2 Znižovanie znečistenia vôd a zlepšenie kvality života obyvateľov kraja dobudovaním a skvalitnením infraštruktúry vodného hospodárstva v zmysle právnych predpisov EÚ a SR

▣ Opatrenie 2.1 Zabezpečenie odvádzania a čistenia odpadových vôd

▣ Opatrenie 2.2 Zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou

▣ Špec. cieľ 3 Znižovanie produkcie odpadov a zavádzanie efektívnych systémov nakladania s odpadmi

▣ Opatrenie 3.1 Zefektívnenie systému nakladania s odpadom

▣ Špec. cieľ 4 Zlepšenie kvality ovzdušia

▣ Opatrenie 4.1 Znižovanie emisií tuhých znečisťujúcich látok a skleníkových plynov

▣ Špec. cieľ 5 Zlepšenie environmentálneho správania sa obyvateľstva kraja

▣ Opatrenie 5.1 Podpora environmentálnej osvetly a výchovy prostredníctvom podpory vzdelávacích aktivít a podujatí

9.2. ÚPN VÚC

Obec Keť nemá vypracovaný územný plán.

PHSR obce je ďalej v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia Dolnohronského rozvojového partnerstva na rok 2015 – 2020, Stratégiou rozvoja cyklotrás a cyklodopravy na území NSK na roky 2016 – 2020.

10. ANALÝZA POTENCIÁLU ÚZEMIA

Potreba identifikácie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je daná nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti programového dokumentu. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy, spresňuje smerovanie podpory na odstránenie alebo zmierenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

10.1. Rozvojový potenciál územia

Rozvojový potenciál obce tvoria:

- prírodné zdroje
- obyvateľstvo
- miestne hospodárstvo
- technická infraštruktúra
- sociálna infraštruktúra
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.

Keďže jednotlivé prvky života obce sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciácie medzi obcami a regiónmi.

10.2. Disparity rozvoja

V oblasti tvorby a ochrany prírodného prostredia je žiaduca realizácia ekostabilizačných opatrení (najmä revitalizácia a doplnenie zelene v extraviláne, uskutočňovanie protieróznych opatrení, obmedzenie kontaminácie pôdy, likvidácia nelegálnych skládok odpadu vo voľnej prírode, zvyšovanie ekologickej uvedomelosti občanov).

V hospodárskej oblasti je vysoká nezamestnanosť, potreba dochádzania za prácou, nízka podnikateľská aktivita, zaostávanie vo využívaní miestnych zdrojov.

V oblasti infraštruktúry a občianskej vybavenosti je tu potreba dobudovania základnej infraštruktúry v záujme ochrany životného prostredia, skvalitnenia úrovne základných služieb poskytovaných obcou a zvýšenia komfortu a kvality obyvateľov obce.

V oblasti kultúrno-spoločenského života je potreba organizovania viacerých kvalitných podujatí, ďalší materiálo-technický rozvoj športu, tvorba priestorov pre aktívny oddych a voľný čas pre všetky vekové kategórie. Obyvatelia riešia viac existenčné problémy ako spoločenské.

Poloha a prírodné prostredie

Disparity

- veterná erózia, extrémne výkyvy počasia
- nevyužívanie obnoviteľných, resp. alternatívnych zdrojov energie, minimálna recyklácia
- narastajúce zdevastovanie, zaťaženie prírody nelegálnymi skládkami odpadu, kontaminovaná pôda a spodné vody
- nie je vyriešené odvedenie a čistenie odpadových vôd

Faktory rozvoja

- príjemné ovzdušie, prírodné bohatstvo
- existencia silnej externej podpory environmentálnych projektov (separovanie, recyklácia, kompostovanie, revitalizácia prírody, osвета, tvorba dokumentov)
- spolupráca na miestnej a regionálnej úrovni, osвета

Kultúra a spoločenský život

Disparity

- vysoký priemerný vek členov kultúrnych organizácií v obci

Faktory rozvoja

- pestovanie kultúry a tradícií na rovni, aktívna mládež
- osobnosti, neziskové organizácie a slávny rodák obce

Ludské zdroje

Disparity

- slabá vzdelanostná úroveň väčšiny obyvateľov
- dlhodobý záporný prirodzený prírastok obyvateľstva
- odliv vzdelaných ľudí
- nesúdržnosť, ľahostajnosť občanov, narušenie hodnôt
- absencia administratívnych kapacít a lídrov pre čerpanie dotácií
- absencia regulácie verejného poriadku

Faktory rozvoja

- aktívni ľudia, aktívna mládež
- spolky

Ekonomická základňa

Disparity

- absencia sekundárnej ponuky služieb cestovného ruchu
- takmer nulová propagácia obce
- nedostatok práce v mieste bydliska, dlhodobá nezamestnanosť
- nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy
- nízka podnikateľská aktivita spojená s malým trhom (nízkym miestnym dopytom)

Faktory rozvoja

- rozvinuté poľnohospodárstvo

- blízkosť dôležitých dopravných ťahov, štátnej hranice, turistického centra Štúrovo a rieky Hron
- existencia externej podpory rozvoja miestneho turistického ruchu
- dobre vybudovaná technická infraštruktúra

Infraštruktúra, občianska vybavenosť

Disparity

- zlý technický stav miestnych komunikácií
- zaostávanie výstavby cestnej siete v regióne
- absencia cyklotrás a komunikácií spájajúcich susedné obce
- stav miestneho rozhlasu
- zlý technický stav objektov školskej a verejnej infraštruktúry, ako aj disponibilných možností bývania
- absencia verejne prístupných oddychových zón
- projektová a finančná nepripravenosť na potrebné investície
- absencia základnej zdravotníckej starostlivosti v mieste bydliska

Faktory rozvoja

- pomerne dobre vybudovaná technická infraštruktúra
- podpora rekonštrukcie technickej infraštruktúry malých obcí zo strany EÚ
- existencia základných objektov občianskej vybavenosti
- priestorové možnosti (verejné priestranstvá, resp. v existujúcich objektoch) pre ďalší rozvoj
- MŠ a ZŠ v mieste bydliska
- existencia dopytu po sociálnych a zdravotníckych službách
- existencia dopytu po rozvoji bývania
- tvorba partnerstiev a spoločných programov a aktivít v oblasti sociálnej pomoci
- existencia externej podpory rozvoja sociálnych služieb

III. STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

Stanovenie cieľov, priorít a opatrení predstavuje definovanie *rozvojovej stratégie obce*. Tento proces nadväzuje na výsledky komplexnej analýzy rozvojového potenciálu obce a vychádza zo SWOT analýzy, ako aj z dotazníkového prieskumu, pričom sa snaží odstrániť alebo zmierniť identifikované disparity pomocou faktorov rozvoja.

11. VÍZIA A CIELE ROZVOJA OBCE

11.1. VÍZIA

Dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia obce, ktorý prináša zvýšenie kvality života v obci.

Táto vízia je postavená na predpoklade, že obec spoločne so svojimi partnermi zlepší kvalitu života obyvateľov predovšetkým v troch hlavných smeroch:

- vybudovaním plne funkčných prvkov infraštruktúry vytvorí dobré podmienky pre príjemné a bezproblémové bývanie jej obyvateľov - miestna infraštruktúra
- zlepší starostlivosť o ich životné potreby v oblasti sociálnej, duchovnej i materiálnej – vytváranie pracovných príležitostí, vzdelávanie, oddych a informovanie
- dbá na intenzívnu ochranu životného prostredia.

Vysporiadaním majetkových vzťahov bude možné uzatvárať partnerstvá pri budovaní miestnej infraštruktúry, čo podporí rozvoj podnikateľských aktivít a tým zamestnanosť a viac finančných zdrojov použiteľných na rozvoj obce.

Dostatočná a aktuálna propagácia obce, zabezpečené požadované služby podporia rozvoj cestovného ruchu, ale aj záujem o trvalé bývanie.

Celoživotné vzdelávanie a vybudovaná kultúrna a sociálna infraštruktúra zvýši úroveň vzdelanostných aktivít aj záujem o spoločenské vyžitie v obci a stabilizáciu obyvateľov.

11.2. Ciele stratégie rozvoja

Strategický cieľ č.1

Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií so zameraním na miestnu infraštruktúru

Strategický cieľ č.2

Zvyšovanie vidieckej zamestnanosti

Strategický cieľ č.3

Obnova kultúrnych tradícií, kultúrneho dedičstva a voľnočasových aktivít

Strategický cieľ č.4

Skvalitnenie životného prostredia v obci a motivovanie občanov

Strategický cieľ č.5

Vytvorenie podmienok pre rozvoj sociálnych a zdravotných služieb

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Okrem verejných finančných zdrojov sa počíta aj s účasťou súkromných zdrojov. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie. Nemenej podstatným pri dosiahnutí vízie obce a strategických cieľov je spolupráce obce so všetkými miestnymi aktérmi a externými inštitúciami.

12. FINANČNÝ RÁMEC

12.1. Finančná náročnosť stratégie

Obec Keť stanovila predbežný rozpočet na najstrategickejšie teraz predvídané investície. Tabuľka je informatívna, neobsahuje všetky aktivity potrebné k dosiahnutiu strategických cieľov obce, ani aktivity realizácia ktorých nie je v kompetencii miestnej samosprávy.

Tab. č.16 - Plánované investície v období 2015 – 2020

Plánovaná investícia	Čas	Rozpočet v Eur s DPH
rekonštrukcia kúrenia v KD	2016	5 000,00
vybudovanie ČOV	2016	150 000,00
rekonštrukcia budovy MŠ	2016	200 000,00
rekonštrukcia OcÚ	2015-2016	10 000,00
rekonštrukcia domu smútku	2016	7 000,00
vytvorenie zberného dvora a obecného kompostoviska	2016	10 000,00

parkové úpravy pri pomníku padlých vojakov	2016	2 000,00
zmapovanie a rekultivácia nelegálnych skládok odpadov	2016-2017	28 000,00
rekonštrukcia budovy pošty na verejnoprospešné účely	2017-2018	100 000,00
rekultivácia skládky TKO	2017-2018	200 000,00
vytvorenie trhoviska	2017-2018	10 000,00
komplexné riešenie námestia pred r.k. kostolom	2017-2018	30 000,00
modernizácia autobusových zastávok	2017	10 000,00
parkové úpravy pri bytovom dome	2017	10 000,00
výstavba multifunkčného ihriska	2018	50 000,00
vybudovanie parkoviska pri OcÚ	2017	5 000,00
modernizácia miestneho rozhlasu	2017-2018	12 000,00
vybudovanie kanalizácie	2020	100 000,00
rekonštrukcia budovy ZŠ	2019	100 000,00
oprava miestnych komunikácií	2018-2020	200 000,00
vytvorenie obecného múzea	2019	30 000,00
vytvorenie mobilného pódia	2019-2020	20 000,00
rozšírenie zelene na verejných priestranstvách	2016-2020	6 000,00
Spolu		1 290 000,00

Zdroj: Údaje obce, 2015

Pozn.: Projekt cyklotrás má byť spoločným projektom viacerých susedných obcí

12.2. Zdroje financovania stratégie

Na realizáciu stratégií bude potrebné používať nielen vlastné zdroje, ale bude nutné hľadať aj finančné krytie z iných zdrojov. Obec sa bude usilovať o získanie dotácií v rámci pomoci EÚ – Partnerská dohoda na roky 2014 – 2020 a ďalších grantových systémov podporujúcich princíp environmentálny, cezhraničnej spolupráce, rozvoja ľudských zdrojov a pod.

Realizácia, resp. financovanie jednotlivých aktivít PHSR bude v kompetencii súkromného a neziskového sektora.

Na základe uvedených bude využívať obec na realizáciu opatrení PHSR a dosiahnutie svojich cieľov okrem vlastných zdrojov obce nasledovné: štátny rozpočet, európske fondy, súkromné zdroje.

Pre programové obdobie operačných programov 2014 – 2020 je obec zaradená medzi obce do 1 000 obyvateľov a čerpanie finančných prostriedkov bude prioritne prostredníctvom Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky, opatrenie 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach a 19 Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK - miestny rozvoj vedený komunitou).

Nakoľko je obec Keť členom Miestnej akčnej skupiny Dolnohronské rozvojové partnerstvo, v rámci MAS sa uchádza aj v programovacom období 2014 – 2020 o prostriedky vyhradené pre LEADER ako súčasť Dolnohronského regiónu. MAS DRP pripravila stratégiu rozvoja CLLD (komunitne vedený miestny rozvoj), v ktorej vytýčila oblasti, ktoré bude môcť financovať z PRV SR a IROP-u.

PROGRAMOVÁ ČASŤ

I. PROGRAM ROZVOJA

1. PRIORITY A OPATRENIA PROGRAMU

K jednotlivým strategickým cieľom sa priradujú špecifické ciele, ktoré vychádzajú z analýz a napĺňajú sa aktivitami, ktoré môžu byť realizované v nadväznosti a v určitých časových horizontoch.

Strategický cieľ č.1 - Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií so zameraním na miestnu infraštruktúru

Priorita č.1 – Obnova a rozvoj obce Keť

Špecifický cieľ č.1: Zlepšenie úrovne technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti

Opatrenie č.1.1 Budovanie miestnej infraštruktúry

Aktivity napĺňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Rekonštrukcia kúrenia v kultúrnom dome
Vybudovanie ČOV
Rekonštrukcia budovy materskej školy
Rekonštrukcia obecného úradu
Rekonštrukcia domu smútku
Parkové úpravy pri pomníku padlých vojakov
Rekonštrukcia budovy pošty na verejnoprospešné účely
Vytvorenie trhoviska
Komplexné riešenie námestia pred rímskokatolíckym kostolom
Modernizácia autobusových zastávok
Parkové úpravy pri bytovom dome
Vybudovanie parkoviska pri obecnom úrade
Modernizácia miestneho rozhlasu
Vybudovanie kanalizácie
Rekonštrukcia budovy ZŠ
Oprava miestnych komunikácií
Optický kábel
Vykupovanie pozemkov pre účely bývania

Strategický cieľ č.2 - Zvyšovanie vidieckej zamestnanosti

Priorita č. 2: Vytváranie pracovných príležitostí v obci Keť

Špecifický cieľ č.2.1: Vytvoriť podmienky pre vznik nových pracovných miest diverzifikáciou poľnohospodárstva

Opatrenie č.2.1: Rozvoj poľnohospodárskych aktivít

Aktivity napĺňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Implementácia prístupu LEADER
Rozvoj miestneho malého podnikania

Rozvoj spracovania miestnych produktov / miestna výroba
Podpora malých, mladých a rodinných farmárov
Pestovanie liečivých rastlín
Rozvoj "citlivých" sektorov poľnohospodárskej výroby, ako je zeleninárstvo, ovocinárstvo, pestovanie strukovín či živočíšna výroba
Obnova chovu HD, ošípaných, králikov, hydiny, koní
Konferencie, semináre pre pestovateľov a spracovateľov
Budovanie kontaktov (pestovateľ/chovateľ - vykupujúci - spracovatelia)
Rozvoj včelárstva
Obnova vinohradníctva, výroby vína
Biohospodárstvo

Opatrenie č.2.2: Rozvoj nepoľnohospodárskych aktivít
Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Vytvorenie stravovacích zariadení
Vytvorenie agroturistických zariadení
Vzdelávacie aktivity (založenie podnikania, príprava projektového zámeru a pod.)
Rozvoj mimoprodukčných oblastí poľnohospodárstva (spracovanie, sušenie, balenie, predaj)
Vznik nových služieb založením podnikania, oživením remesiel
Informačná kampaň - podporné aktivity EÚ pre podnikateľov
Obnova vínnych pivníc do pôvodného stavu

Špecifický cieľ č.2.2: Vytvoriť nové služby a produkty cestovného ruchu
Opatrenie č. 2.3: Budovanie služieb a produktov cestovného ruchu v obci

Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Vytvorenie cyklotrás medzi obcami Keť - Svodín, Keť - Bruty
Výstavba kempingového ubytovania
Výstavba nízkokapacitných ubytovacích zariadení
Marketing v oblasti cestovného ruchu, propagácia obce/územia
Vytvorenie ubytovania v rodinných domoch, na farmách
Vyznačenie turistických trás, náučných chodníkov
Vytvorenie stravovacích možností vrátane marketingu
Rozmiestňovanie informačných tabúl
Školenia a vzdelávacie aktivity pre miestnych podnikateľov
Rekonštrukcia turisticky zaujímavých objektov
Vyznačenie cyklotrás, napojenie na rozvinuté trasy, infraštruktúra cyklotrás (odpočívadlá, značenia, služby - napr. Oprava, požičovňa)
Vybudovanie podmienok pre poľovnícky turizmus
Rekonštrukcia viničných domčekov

Vypracovanie koncepcie rozvoja turizmu (poľovnícky, peší, cyklo-, kultúrny-, relaxačný, agro-, vínny a pod.)
Založenie siete turistického destinačného manažmentu v regióne (TDM)

Strategický cieľ č.3 - Obnova kultúrnych tradícií, kultúrneho dedičstva a voľnočasových aktivít

Priorita č. 3: Rozvoj kultúrneho dedičstva

Špecifický cieľ č.3: Zvýšenie návštevnosti a počtu zapojených subjektov do kultúry

Opatrenie č.3.1: Kultúrne dedičstvo a voľný čas

Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Výstavba multifunkčného ihriska
Vytvorenie obecného múzea/ludového domu
Vytvorenie mobilného pódia
Podpora činnosti existujúcich miestnych spolkov
Udržať a rozšíriť činnosť knižnice
Oživenie duchovného života aktivitami miestnych cirkví
Obnova ukážok tradičných remesiel
Propagácia kultúrnych hodnôt a histórie obce (kniha, mapy, web stránka)
Zveľaďovanie športovísk a ihrísk v rámci brigád a dobrovoľníckej práce
Propagácia a podpora vzniku nových záujmových, kultúrnych a športových klubov (streetball, divadelný krúžok, stolný tenis, futbal a pod)
Zapájanie mládeže do uvedených aktivít
Propagácia aktivít – vydanie letákov a publikácií
Spracovanie každoročného plánu kultúrno-spoločenských aktivít obce
Vzdelávanie v oblasti výpočtovej techniky, práce s počítačom a internetom podľa požiadavky obyvateľov
Organizovanie chýbajúcich kultúrnych a voľnočasových aktivít
Organizovanie turnajov pre rôzne druhy športov
Podpora zachovania folklóru, oživenie tradícií
Investície do nevyužitých objektov s účelom ich použitia na spolkovú činnosť

Strategický cieľ č.4 - Skvalitnenie životného prostredia v obci a motivovanie občanov

Priorita č. 4: Zlepšovanie životného prostredia

Špecifický cieľ č.4: Zvýšenie kvality ovzdušia a zvýšenie separácie

Opatrenie č. 4.1: Kvalita životného prostredia

Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Vytvorenie zberného dvora a obecného kompostoviska
Zmapovanie a rekultivácia nelegálnych skládok odpadov
Rekultivácia skládky TKO
Rozšírenie zelene na verejných priestranstvách
Úprava poľných ciest, výsadba vetrolamov
Zvyšovanie ekologického povedomia obyvateľstva (vzdelávanie, propagácia, letáky, webstránka, informačné materiály)

Rozmiestňovanie kontajnerov na separovaný odpad
Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie na kúrenie (využitie bioodpadu zo záhrad a poľnohospodárskej výroby)

Strategický cieľ č.5 - Vytváranie podmienok pre rozvoj sociálnych a zdravotných služieb

Priorita č. 5: Sociálna a zdravotná oblasť

Špecifický cieľ č.5 : Vytvorenie systému pomoci obyvateľov v núdzi

Opatrenie č. 5.1 : Kvalita sociálnych a zdravotných služieb

Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Rozvoj zdravotníckych služieb
Vytváranie partnerstiev so susednými obcami v sociálnej oblasti (napr. spoločné stravovanie dôchodcov, terénna sociálna práca)
Spolupráca so subjektmi pôsobiacimi v oblasti sociálnej starostlivosti
Spolupráca s lekármi - ordinácie
Vytvorenie komunitného centra, denného stacionára, sociálneho zariadenia v obci

II. IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU

2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU

2.1. Sociálno-ekonomické partnerstvo

Realizácia aktivít naplánovaných v PHSR obce Keť bude vyžadovať úzku spoluprácu obce a miestnych aktérov v jednotlivých sektoroch života obce, ako aj spoluprácu vedenia obce s externými inštitúciami, orgánmi štátnej správy a regionálnej samosprávy, i okolitými obcami a združeniami obcí a verejno-súkromnými partnerstvami ktorých je obec Keť členom.

2.2. Inštitucionálne zabezpečenie implementácie programu

Hlavným koordinátorom aktivít smerujúcich k realizácii strategického cieľa obce Keť v programovom období 2014 - 2020 je starosta obce vedúci pracovný tím zostavený za účelom implementácie PHSR.

2.3. Organizačné zabezpečenie implementácie programu

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. PHSR je dokument živý, otvorený, reagujúci na zmeny. Pracovná skupina pre implementáciu by okrem úlohy „transformovať strategickú víziu a ciele na skutočnosť“ mala plniť aj monitorovaciu úlohu.

Špeciálnym nástrojom pre uskutočňovanie monitoringu sú kvantitatívne indikátory úspešnosti projektu, ktoré pomôžu odpovedať na otázku „či sa darí dosahovať to, čo sme si stanovili, či postupujeme správnym smerom“.

Pracovná skupina pre implementáciu a monitoring by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Odporúčané zloženie pracovnej skupiny: starosta obce, odborné komisie pri OZ, podnikateľské subjekty, zainteresovaní obyvatelia, predstavitelia subjektov spolupracujúcich na realizácii aktivít/projektov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Keť bude po schválení jeho znenia v obecnom zastupiteľstve zverejnený na internetovej stránke obce a v tlačenej forme verejne prístupný aj na obecnom úrade.

3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU

3.1. Indikatívny finančný rámec programu

Realizáciu najpodstatnejších opatrení a aktivít predstavujú finančne náročné projekty, preto je dôležité identifikovať finančné zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v PHSR obce Keť, budú v pochádzať z týchto zdrojov:

1. Verejné zdroje - rozpočet obce,
2. Ostatné verejné zdroje,
3. Súkromné zdroje,
4. Fondy európskej únie

Verejné zdroje – rozpočet obce

Rozpočet obce je základným zdrojom financovania jej aktivít. Keďže výška voľných finančných prostriedkov obce je limitovaná, je preto vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na:

- zabezpečenie prípravy projektov – projektová dokumentácia a príprava žiadostí na čerpanie eurofondov,
- spolufinancovanie projektov – spoluúčasť obce je minimálne 5 %,
- financovanie bežných aktivít – neinvestičné aktivity v oblasti služieb občanom a spoločenského života v nej.

Z analýzy rozpočtovej situácie obce vyplýva, že jej finančné zdroje neumožňujú uhrádzať plánované investície a preto bude dôležité získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov. Je potrebné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty bude možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy (rozložené na dlhšie časové úseky) z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

Ostatné verejné zdroje

Mestá a obce majú obmedzené možnosti získať grant zo štátneho rozpočtu na rozvojové projekty. Nenávratný finančný príspevok pre investičné projekty – výstavba obecných nájomných bytov je možné získať z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja. Na prefinancovanie ostatných nákladov je možné získať od ŠFRB úver. Dôležitú úlohu pri realizácii environmentálnej infraštruktúry plní Environmentálny fond, ktorý nahradil Štátny fond životného prostredia. Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formu investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor primárne hľadá zisk. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Investovanie súkromných prostriedkov do neziskových aktivít je zatiaľ zriedkavé. Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť najmä na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej únie sa otvorili ďalšie možnosti získania finančných prostriedkov. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Aby SR mohla v čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov, bola vypracovaná Partnerská dohoda SR 2014 – 2020, pričom čerpanie finančných zdrojov sa v aktuálnom programovom období bude realizovať prostredníctvom nasledovných programov:

1. Operačný program Integrovaná infraštruktúra,
2. Operačný program Ľudské zdroje,
3. Operačný program Integrovaný regionálny operačný program,
4. Operačný program Kvalita životného prostredia,
5. Operačný program Výskum a inovácie,
6. Operačný program Efektívna verejná správa,
7. Technická pomoc,
8. Program rozvoja vidieka,
9. Rybné hospodárstvo.

Nové programovacie obdobie pre roky 2014 - 2020 prináša zmeny v celkovej alokácii finančných prostriedkov, ako aj zmeny prioritných smerov podpory. Preto bude na základe operačných programov nového programovacieho obdobia nutné overiť a následne aktualizovať možnosti financovania projektov obsiahnutých v tomto dokumente.

Obec Keť je podľa počtu obyvateľov (do 1 000) prioritne zaradená medzi oprávnených žiadateľov v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

3.2. Realizačný rámec opatrení

Pre programové obdobie operačných programov 2014 – 2020 je obec zaradená medzi obce do 1 000 obyvateľov, čo znamená, že jednotlivé aktivity naplánované v PHSR obce budú prioritne realizované prostredníctvom Programu rozvoja vidieka, opatrenie 7 (Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach) a 19 Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK - miestny rozvoj vedený komunitou).

Z opatrenia č.7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach PRV SR 2014 – 2020 je obec Keť oprávneným žiadateľom v nasledovných podopatreniach:

Podopatrenie 7.2 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie

Opis typu operácie

1. výstavba, rekonštrukcia, modernizácia, dostavba kanalizácie, vodovodu, alebo čistiarne odpadových vôd;
2. výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií, lávok, mostov, chodníkov a záchytných parkovísk, autobusových zastávok, výstavba, rekonštrukcia a údržba odvodňovacích kanálov, prehlbovanie existujúcich obecných studní. V prípade investícií do miestnych komunikácií, tie budú umožnené len v malom rozsahu a za predpokladu, že prispievajú k oživeniu znevýhodnenej vidieckej oblasti, kde môže zlepšiť prepojenie medzi vidieckymi oblasťami a širšou dopravnou sieťou, príp. budú prispievať k miestnemu ekonomickému rozvoju (napr. k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a pod.);
3. zlepšenie vzhľadu obcí – úprava a tvorba verejných priestranstiev, námestí, parkov a pod.

Podopatrenie 7.4 Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry

Opis typu operácie

- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre trávenie voľného času vrátane príslušnej infraštruktúry – napr. výstavba/rekonštrukcia/modernizácia športovísk a detských ihrísk, amfiteátrů, investície do rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre komunitnú/spolkovú činnosť vrátane rekonštrukcie existujúcich kultúrnych domov;

- zriadenie nových, prístavba, prestavba, rekonštrukcia a modernizácia existujúcich domov smútku vrátane ich okolia;
- investície súvisiace so zvyšovaním kvality života obyvateľov – investície spojené s odstraňovaním malých tzv. divokých skládok odpadov resp. opusteného odpadu;
- investície súvisiace so zvýšením bezpečnosti a prevencie proti vandalizmu na verejných priestoroch (montáž kamerových systémov a iných bezpečnostných prvkov);
- investície súvisiace s vytváraním podmienok pre rozvoj podnikania – rekonštrukcie nevyužívaných objektov v obci pre podnikateľskú činnosť, výstavba/rekonštrukcia tržníc pre podporu predaja miestnych produktov a pod.
- investície do využívania OZE vrátane investícií spojenými s úsporou energie – len ako súčasť investícií do miestnych služieb.

Podopatrenie 7.5 Podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie:

Opis typu operácie

- investície, ktoré súvisia s vytvorením, udržiavaním, obnovou a skvalitňovaním turisticky zaujímavých objektov, bodov a miest vrátane príslušnej infraštruktúry – miestne kultúrne, historické, prírodné a iné objekty a zaujímavosti, zriadenie múzejných a galerijných zariadení a pod.;
- investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a informačných tabúl v turistických lokalitách na verejné využitie, budovanie drobných obslužných zariadení pre turistov, informačné body, smerové tabule, KIOSK-y a pod.;
- budovanie, rekonštrukcia náučných chodníkov, cykloturistických chodníkov, ich napojenie na náučné chodníky, budovanie doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany na bicykle a pod.), výstavba vyhliadkových veží, budovanie, údržba a obnova cykloturistického značenia na existujúcich cykloturistických trasách a pod.

Z podopatrení opatrenia č. 19 LEADER sú pre Keť ako člena Miestnej akčnej skupiny Dolnohronské rozvojové partnerstvo a aktérov na jej území je oprávnené nasledovné :

Podopatrenie: 19.2 Podpora na vykonávanie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou

Opis operácie:

V nadväznosti na oblasti, ktoré budú môcť realizovať MAS v rámci stratégií CLLD z EFRR v rámci CLLD v IROPe a s cieľom doplnkovosti PRV a IROP v oblasti podpory CLLD, sa v rámci opatrenia LEADER stanovujú nasledovné oblasti, ktoré budú môcť MAS v rámci stratégií CLLD financovať z EPFRV v nadväznosti na uvedené priority a oprávnené opatrenia v časti 8.2.16.2 tohto opatrenia:

Oblasti zamerania v rámci LEADER:

1. *Konkurencieschopnosť a diverzifikácia poľnohospodárstva a lesníctva* – podpora podnikov, malých fariem, mladých farmárov, cieľom má byť zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesníctva, podpora začatia podnikania, umiestnenie produktov na trh, investície do spracovania a marketingu miestnych výrobkov, krátke dodávateľsko-odberateľské reťazce, diverzifikácia poľnohospodárskej výroby.

2. *Kvalita života* – obnova a rozvoj obcí cez investície do drobnej infraštruktúry a miestnych služieb, zveľaďovanie vidieckeho priestoru, vytváranie podmienok pre podnikateľskú, komunitnú, spolkovú a športovú činnosť obyvateľov, posilňovanie tradícií, histórie územia a zvykov

3. *Vidiecky cestovný ruch (VCR)* – verejné a súkromné investície do rozvoja VCR, investície, ktoré zvýšia a podporia využitie potenciálu VCR v území, zlepšia kvalitu služieb, vytvoria doplnkové služby, investície do podpory agroturizmu, marketing a propagácia, infraštruktúra VCR, investície v oblasti rozvoja cykloturistiky a pod.

4. Technológie šetrné k životnému prostrediu, inovácie a vedomostná základňa vo vidieckych oblastiach a využívanie IKT – investície do OZE, vzdelávacie a informačné akcie, výmenné návštevy podnikov, spolupráca – zameranie na zavádzanie inovácií, zlepšovanie výkonnosti podnikov, prenos vedomostí v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, investície podporujúce využívanie IKT.

Podopatrenie 19.3 **Príprava a vykonávanie činností spolupráce miestnych akčných skupín**

V rámci podopatrenia projektov spolupráce, môže ísť o 2 typy spolupráce:

1. Národná – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS a/alebo s verejno-súkromnými partnerstvami, ktoré pracujú na princípoch LEADER/CLLD na území SR;
2. Nadnárodná – MAS, ktorá je vybraná a schválená RO na implementáciu stratégie miestneho rozvoja v spojení s inou schválenou MAS v EÚ a/alebo s verejno-súkromným partnerstvom, ktoré pracujú na princípoch LEADER/CLLD, na území EÚ alebo tretích krajín.

4. MONITORING

Monitorovanie plnenia jednotlivých špecifických cieľov vytýčených v PHSR obce Keť bude uskutočnené na základe monitorovacích ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu. Po implementácii bude pracovná skupina plniť aj funkciu monitorovania a hodnotenia. Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PHSR,
- každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov dotazníkovou formou a porovnanie s
- počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PHSR.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení.

5. ČASOVÝ harmonogram

Implementácia opatrení a aktivít nadefinovaných v tomto dokumente je naplánovaná do konca aktuálneho programovacieho obdobia (rok 2020).

Odhad realizácie PHSR vychádza zo všeobecne očakávaných zdrojov financovania.

Akčný plán tvorí prílohu tohto dokumentu.

ZÁVER

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) si v súčasnosti vyžaduje existenciu spracovanej rozvojovej stratégie - republikovej, regionálnej, subregionálnej i lokálnej. Vyžaduje to aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, resp. jeho novely. Podľa tohto zákona majú mať obce (združenia obcí, mikroregióny) schválený program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), ktorý by mal byť v súlade s rozvojovým dokumentom vyššej hierarchickej úrovne.

Príprava PHSR je pomerne zložitá cesta, ktorá vyžaduje určitú vopred stanovenú postupnosť krokov, ktoré na seba logicky nadväzujú. Cieľom programu PHSR nie je vyriešiť všetky problémy, ktoré sa v obci vyskytujú, ale načrtnúť smer, ktorý vytvorí vhodné podmienky pre ich riešenie. Cieľom je vytvoriť programový dokument pre podporu rozvoja obce Keť aktivizáciou a koordináciou všetkých ekonomických, kultúrnych a spoločenských subjektov tak, aby bol maximálne využitý potenciál územia na dosiahnutie ekonomickej, kultúrnej a spoločenskej prosperity celej obce pri akceptovaní princípov udržateľného rozvoja.

Spracovaný dokument PHSR predstavuje súčasný stav i perspektívy rozvoja obce, ktorá sa snaží zlepšiť životné podmienky svojich občanov i uspokojiť nároky návštevníkov.

Poloha obce v blízkosti hraničného mesta Štúrovo ponúka ľahkú dopravnú dostupnosť obce, čo stupňuje blízkosť komunikácie prvej triedy č. 1/75. Najväčšou devízou obce sú však jeho obyvatelia, ktorí z veľkej časti majú o život vo svojej obci záujem a na jej rozvoji sú ochotní participovať.

Hlavným cieľom PHSR obce je zlepšiť kvalitu života jeho občanov, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a presadzovať koncept udržateľného rozvoja obce.

Preto vyjadrujeme presvedčenie, že v spolupráci s vedením obce sa obyvateľom tohto územia v ich snahe zlepšiť si životné podmienky aj vďaka získavaniu finančných prostriedkov z verejných i neverejných zdrojov bude len dariť.

Akčný plán – harmonogram realizácie opatrení PHSR

Názov opatrenia	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Krátkodobé zámery</i>						
rekonštrukcia kúrenia v KD						
vybudovanie ČOV						
rekonštrukcia budovy MŠ						
rekonštrukcia OcÚ						
rekonštrukcia domu smútku						
vytvorenie zberného dvora a obecného kompostoviska						
parkové úpravy pri pomníku padlých vojakov						
zmapovanie a rekultivácia nelegálnych skládok odpadov						
<i>Strednodobé zámery</i>						
rekonštrukcia budovy pošty na verejnoprospešné účely						
rekultivácia skládky TKO						
vytvorenie trhoviska						
komplexné riešenie námestia pred r.k. kostolom						
modernizácia autobusových zastávok						
parkové úpravy pri bytovom dome						
výstavba multifunkčného ihriska						
vybudovanie parkoviska pri OcÚ						
modernizácia miestneho rozhlasu						
<i>Dlhodobé zámery</i>						
vybudovanie kanalizácie						
rekonštrukcia budovy ZŠ						
oprava miestnych komunikácií						
úprava poľných ciest, výsadba vetrolamov						
vytvorenie obecného múzea						
rozvoj CR						
výstavba ubytovacích zariadení						
vytvorenie mobilného pódia						
vykupovanie pozemkov pre účely bývania						
optický kábel						
rozšírenie zelene na verejných priestranstvách						
implementácia prístupu LEADER						
vytvorenie cyklotrás medzi obcami Keť - Svodín, Keť - Bruty						
<i>Ďalšie zámery - realizátori: občania, súkromný a neziskový sektor</i>						
rozvoj miestneho malého podnikania						

rozvoj zdravotníckych služieb						
vytvorenie stravovacích zariadení						
vytvorenie rekreačných ubytovacích zariadení						
vytvorenie agroturistických zariadení						
rozvoj spracovania miestnych produktov / miestna výroba						
výstavba kempingového ubytovania						
výstavba nízkokapacitných ubytovacích zariadení						
marketing v oblasti cestovného ruchu, propagácia obce/územia						